

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

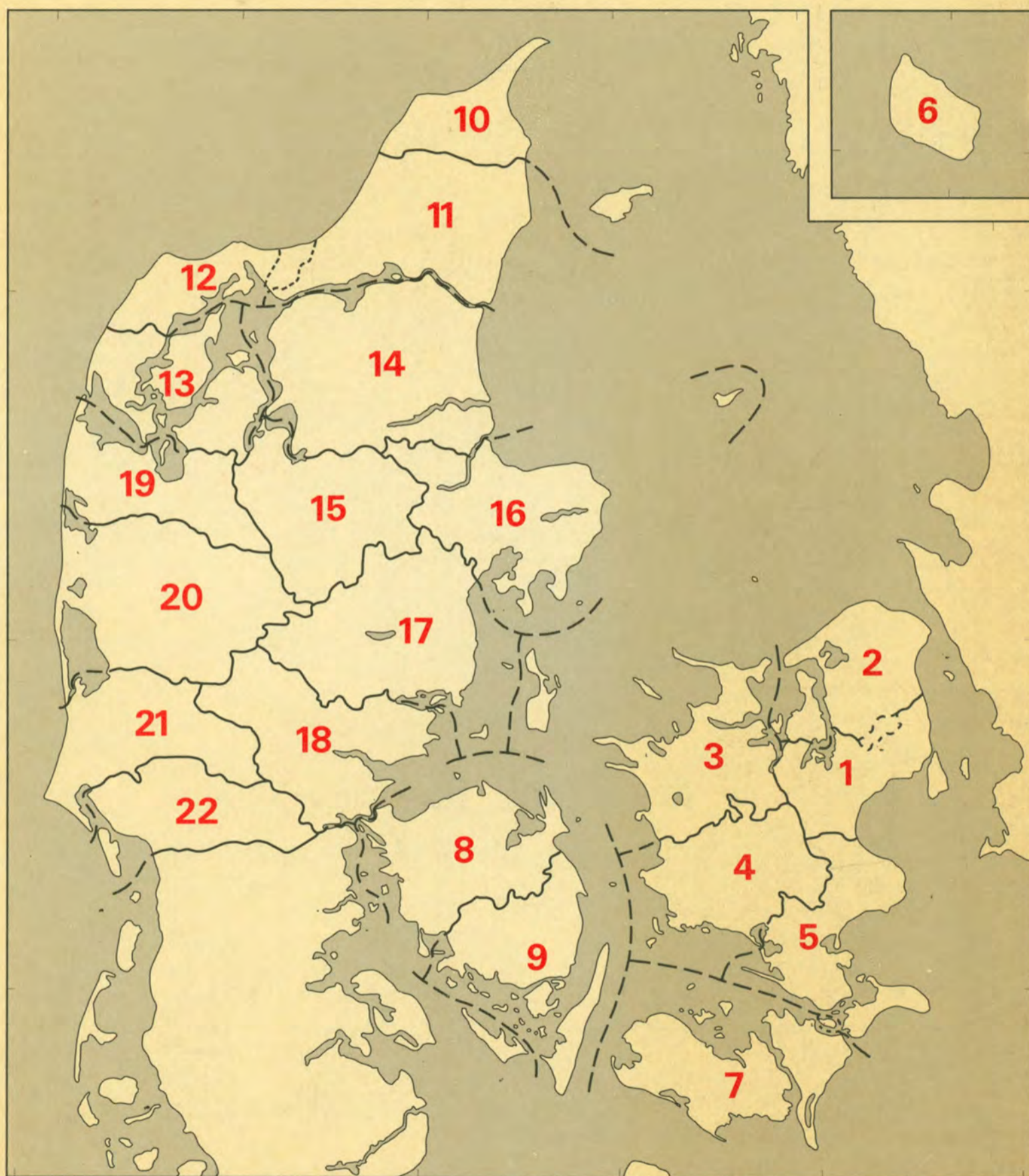
Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ATLAS

**DANMARKS
ADMINISTRATIVE INDDDELING**

DANSK HISTORISK FÆLLESFORENING 1984

ATLAS

over

DANMARKS ADMINISTRATIVE INDELING efter 1660

Redigeret af Karl-Erik Frandsen

I: Atlasbind

DANSK HISTORISK FÆLLESFORENING 1984

Forord

Udarbejdelsen af et Historisk Atlas over Danmark blev på initiativ af professor *Svend Ellehøj* første gang drøftet mere indgående på det danske historikermøde i Odense i februar 1969. Landsarkivar *Sune Dalgård* udtalte under diskussionen, 'at kort over landets administrative inddeling på forskellige tidspunkter må være noget af det mest påkrævende, både med henblik på praktisk brug i forskellige institutioner og som udgangspunkt for andre tematiske kort'.

Begge disse hovedpunkter har været målet for fremstillingen af dette atlas, hvis tilblivelseshistorie her kort skal skitseres, medens der henvises til tekstbindet for en mere udførlig redegørelse for værket indhold og praktiske anvendelse.

Med støtte fra Statens Humanistiske Forskningsråd blev der ved Historisk Institut ved Københavns Universitet iværksat et »pilotprojekt« i 1976–77, der skulle undersøge mulighederne for at lave et atlas over den administrative inddelings historie konkretiseret ved en undersøgelse af forholdene på Falster. Arbejdet blev udført af stud. mag. *Frank Allan Rasmussen* og stud. mag. *Niels Haagen Nielsen* og ledet af undertegnede. På baggrund af den udarbejdede rapport over forsøget vedtog Statens Humanistiske Forskningsråd i maj 1979 at gøre arbejdet med et dansk historisk atlas til et såkaldt »rådsinitiativ« og nedsatte en styringsgruppe til at varetage projektets ledelse. Styringsgruppen kom til at bestå af folketingsbibliotekar *Kristian Hvidt* (formand), rektor *Jacob Appel*, professor *Svend Ellehøj*, professor *Viggo Hansen*, rigsantikvar *Olaf Olsen*, professor *Niels Steensgaard* og statskartograf *Werner M. Gertsen*.

I løbet af de første møder i styringsgruppen blev det klart, at det var nødvendigt at dele projektet i 2 afdelinger, hvoraf den ene skulle varetage fremstillingen af et generelt historisk atlas over Danmark, medens den anden skulle koncentrere arbejdet om et atlas over Danmarks administrative inddeling efter 1660.

I samråd med styringsgruppen blev i den følgende tid udarbejdet rammerne for et administrationshistorisk atlas. Det praktiske arbejde med udarbejdelsen af kort-manuskripter blev for størstedelens vedkommende udført af stud.mag.-erne: *Frank Allan Rasmussen*, *Erik Juul Hansen*, *Niels Christensen* og *Michael Krømmer*. Det er ikke mindst resultatet af deres indsats, der hermed publiceres, og jeg vil gerne give udtryk for min taknemmelighed for et langvarigt og harmonisk samarbejde om et projekt, hvori mange elementer har skullet udvikles helt fra grunden uden nogen forlæg at støtte sig til.

Matrikeldirektoratet var i projektets første år hovedarbejdspladsen, idet der her blev fremstillet de grundlæggende kort over ejerlav og sogne omkring 1820 på basis af matrikelkortene. Direktoratet var overordentlig positivt overfor projektet og stillede generøst arbejdsværelser og inventar til rådighed for arbejdsgruppen. En særlig tak skal i den forbindelse rettes til arkivar *Hans Ejnar Jensen* for utrættelig hjælp og en særdeles sagkyndig assistance i alle projektets faser.

Den tekniske fremstilling af kortene er sket ved Geodætisk Instituts Tematiske Sektion. Der har været et meget snævert og effektivt samarbejde mellem arbejdsgruppen og medarbejderne ved sektionen, og specielt har litograferne *S. H. Ørving* og *C. Beck Sørensen* udført et særdeles omfattende og omhyggeligt arbejde med rentegning og gravure af manuskriptkort, der bestemt ikke altid har været lige lette at gå til.

En personlig tak skal jeg endvidere rette til kartograf *Kjeld Burmester*, der har stået for hele den tekniske planlægning af projektet. Det har for mig været yderst lærerigt at opleve en virkelig professionel produktionsplanlægning fra den første famlende streg på kortet over Lunde herred og til afsendelsen af de færdige kort til trykkeriet. Utallige er de situationer, hvor kartografen har måttet arbejde i dagevis på at tilfredsstille historikerens vagt formulerede og upræcise ønsker til kortene, men takket være stor velvilje og interesse for sagen er det hver gang lykkedes.

Størstedelen af arbejdet med manuskriptkortene er udført på Historisk Institut ved Københavns Universitet. Jeg skylder medarbejderne ved instituttet megen tak for hjælp og opbakning bag projektet, hvilket også gælder Institut for Navneforskning, hvis omfattende kortsamling og udskrifter af markbøgerne har været flittigt brugt i forbindelse med udarbejdelsen af grundkort 1682/83.

En særlig tak skal jeg rette til assistent *Jytte Skytte*, der har stået for den økonomiske forvaltning af projektet og til kontorelev *Jane Johannesen* samt assistent *Bodil Brodersen*, der har udarbejdet en del af registeret.

Atlas over Danmarks administrative inddeling er blevet til gennem en række år, og langfra alle elementer i atlasset har kunnet planlægges ordentligt fra projektets start, men har måttet tillempes de økonomiske, kartografiske og kildemæssige muligheder. Derfor er der utvivlsomt fejl og mangler ved dette atlas, som jeg påtager mig det fulde ansvar for. Blot må jeg bede om, at brugerne af atlasset i så vid udstrækning som mulig gør mig opmærksom på sådanne fejl, således at rettelser kan blive offentliggjort, inden de »gror fast«.

Karl-Erik Frandsen

Indholdsfortegnelse

	Side
AFSNIT I: Grundkort	5
Grundkort 1:150 000 1682/83	6
Grundkort 1:150 000 1820	48
AFSNIT II: Administrative kort	93
Lens- og amtsadministration	
1 Len 1662	94
2 Amter 1682/83	102
3 Amter 1794	110
4 Amter 1920	114
Den retslige administration	
5 Retskredse 1686	118
6 Retskredse 1751	126
7 Retskredse 1870	134
8 Rets- og politikredse 1919	138
9 Rets- og politikredse 1930	142
10 Rets- og politikredse 1976	146
Den gejstlige administration	
11 Den gejstlige administration 1656	150
12 Den gejstlige administration 1770	154
13 Den gejstlige administration 1854	162
14 Den gejstlige administration 1924	170
15 Den gejstlige administration 1976	176
Kommunal administration	
16 Amter og kommuner 1842	178
17 Amter og kommuner 1938	186
18 Amtskommuner og primærkommuner 1983	190
Udskrivningsvæsen	
19 Lægder og udskrivningsdistrikter 1794	194
20 Lægder og udskrivningskredse 1870	202
Valgkredse	
21 Stænderforsamlingsvalgkredse 1834	210
22 Landstings- og folketingsvalgkredse 1849	214
23 Folketingsvalgkredse 1894	218
24 Folketingsvalgkredse 1920	222
25 Folketingsvalgkredse 1953	226
26 Folketingsvalgkredse 1972	230
27 Valgkredse i København 1849, 1894, 1920, 1972	234

AFSNIT I

Grundkort 1:150 000

En nærmere redegørelse for fremstillingen af grundkortene er givet i atlasets tekstbind. Samme sted er anført oplysninger vedr. de på kortene markerede noter.

Til grundkortene i afsnit I er udarbejdet et ejerlags-register med henvisning til de enkelte kort. Dette register er trykt bagest i tekstbindet.

Bladinddeling

Signaturforklaring

—	Kyst, vandløb	● BOGENSE	Købstad
—	Herredsgrænse	○ GELSTED	Sogneby
—	Sognegrænse	○ Ullerup	Landsby
—	Ejerlagsgrænse	+ RØRUP	Enligtliggende sognekirke
—	Skov	■ Rugård	Hovedgård
—	Eng og mose	□ Blåholmsgård	Hovedgårdsparcel
—	Hede	□ Havgård	Enkeltgård
—	Klit og indsande	○	Ubenævnt enkeltgård
		● ØSTRUP	Landsby med hovedgård
		3	Note

55° 50'

55° 40'

55° 30'

55° 50'

55° 40'

55° 30'

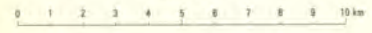
KORT 3

KORT 2

KORT 4

KORT 5

1:150 000

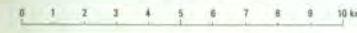

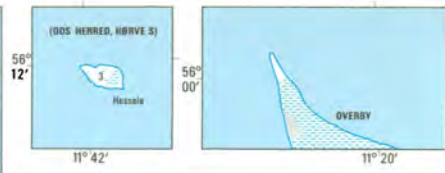
KORT 3

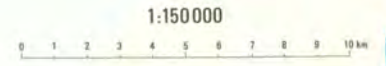
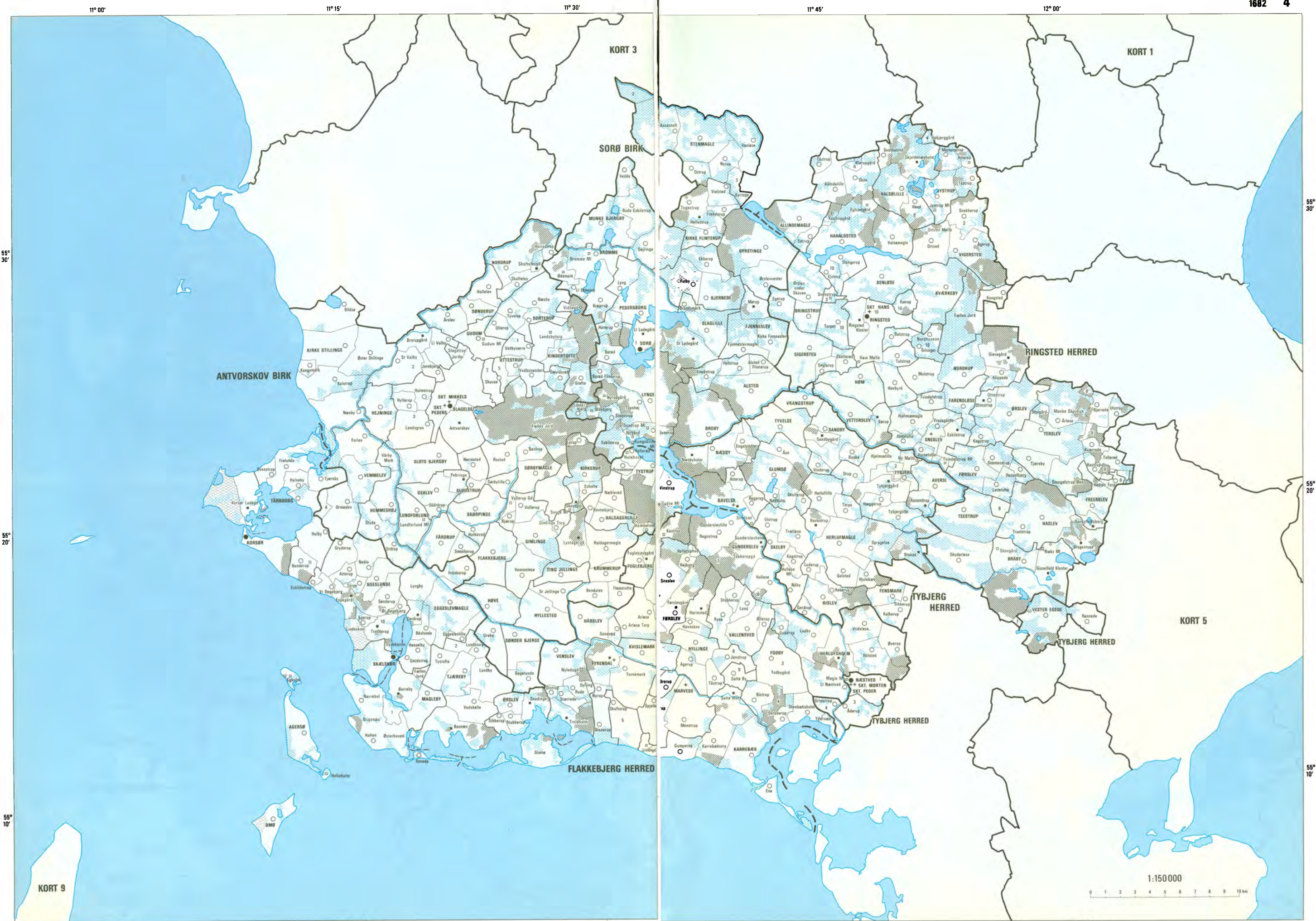
KORT 1

1:150000

- KRONBORG BIRK**
 A. Klostervang
HØRSHOLM BIRK
 A. Danse Mølle
 B. Høvegård
 C. Skarvskovhus
 D. Langøfte Torp
 E. Hvidehavetorp
 F. Bredøfte Torp
 G. Svanestrupgård
 H. Marstrøp
 I. Agteløsgård
 J. Damsholthøus

11° 45'

12° 00'

12° 15'

12° 30'

14

55° 30'

55° 20'

55° 10'

55° 00'

54° 50'

15

KORT 1

BJÆVERSKOV HERRED

STEVNS HERRED

FAKSE HERRED

HAMMER HERRED

BÅRSE HERRED

MØNS ØSTER HERRED

MØNS VESTER HERRED

KORT 7

1:150 000

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 km

11° 45'

12° 00'

12° 15'

12° 30'

55° 30'

55° 20'

55° 10'

55° 00'

54° 50'

1682

5

KORT 9

KORT 5

55° 00'

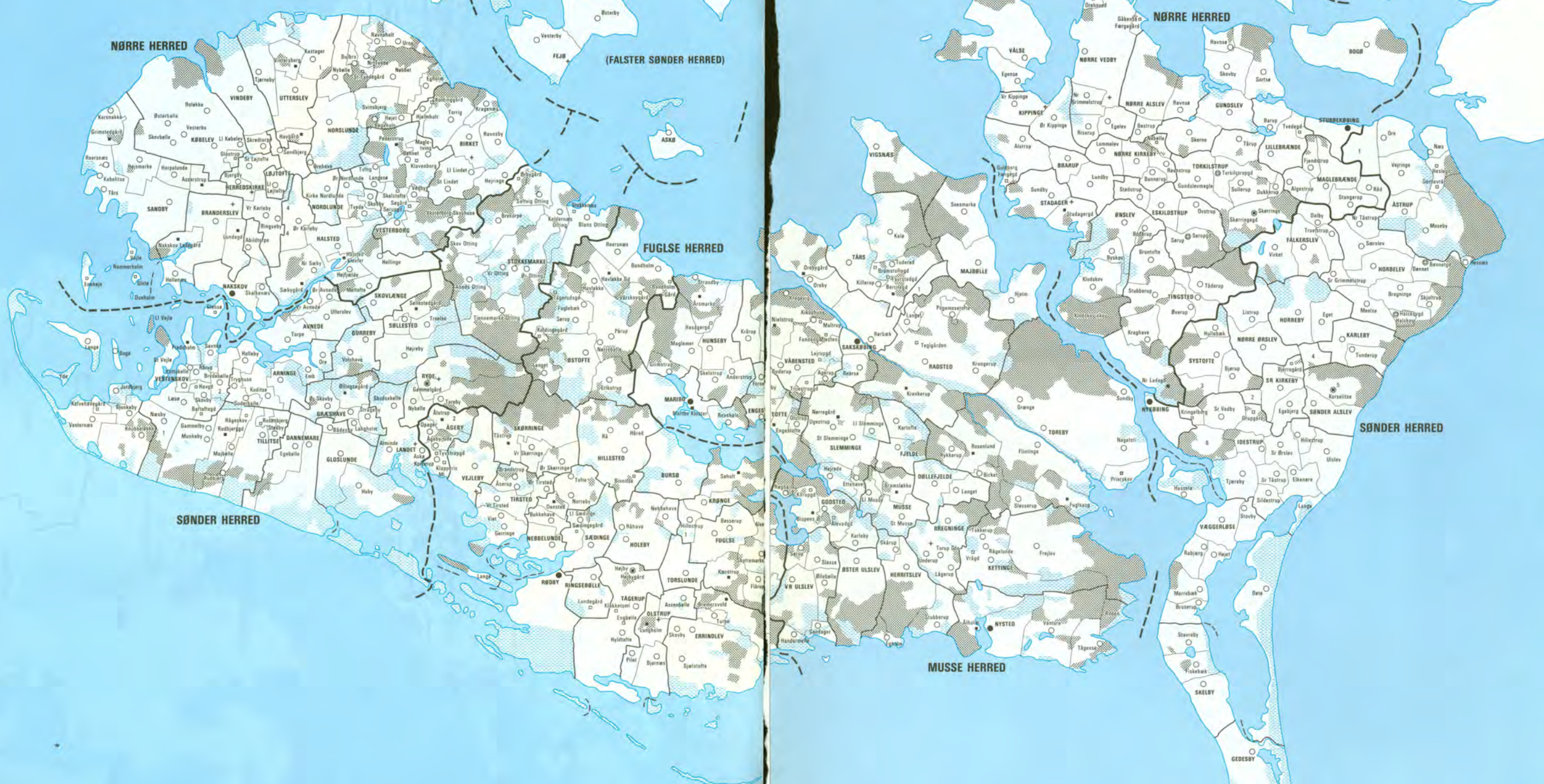
55° 00'

54° 50'

54° 50'

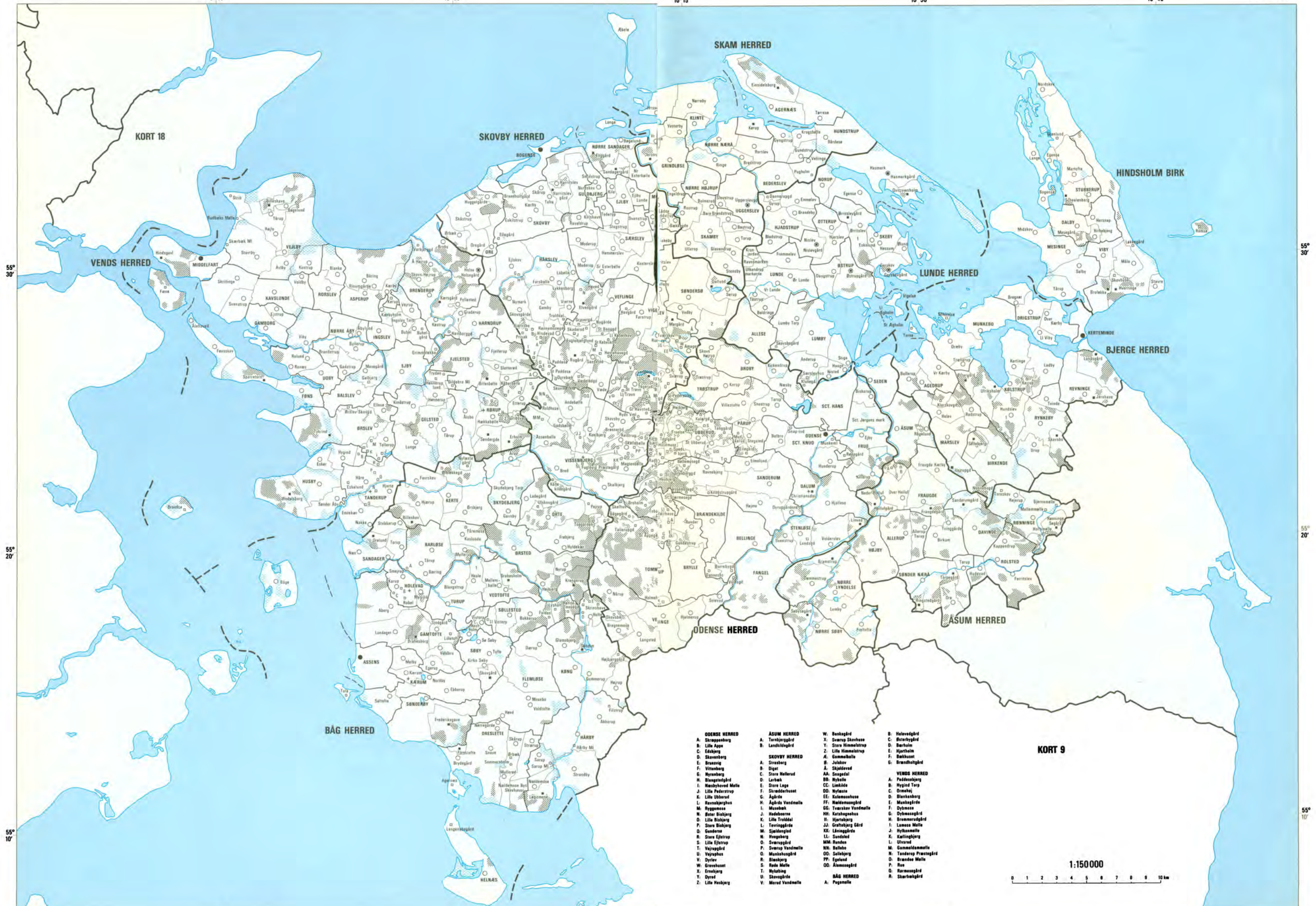
54° 40'

54° 40'

1:150000

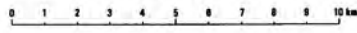

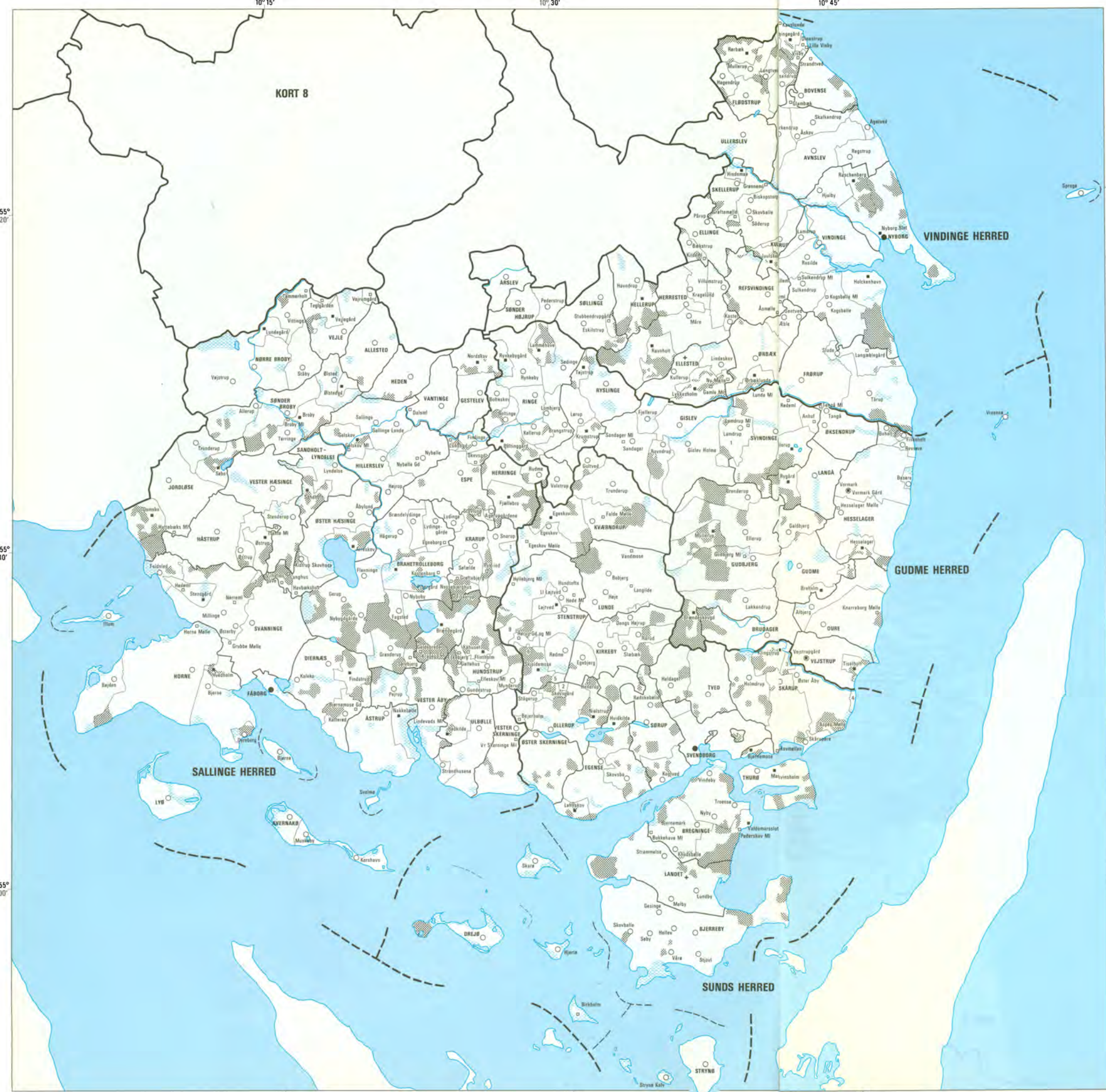

ODENSE HERRED	ASSUM HERRED	W. Bønhøjgård	B. Hølvadgård
A. Skrappenberg	A. Torshøjgård	X. Svarup Skovhøje	C. Østerbygård
B. Lille Aaga	B. Landhøjgård	Y. Store Himmelstrup	D. Børholm
C. Edsbjerg		Z. Lille Himmelstrup	E. Hjørtholm
D. Skarvbjerg	SKOVBY HERRED	A. Sammelhøje	F. Bøkkhuset
E. Brønning	A. Strøvsberg	J. Julehøj	G. Brønninggård
F. Vitenberg	B. Digt	Å. Skjoldgård	
G. Nyrenberg	C. Store Møllerud	AA. Snøgedal	VENDS HERRED
H. Blangstrupgård	D. Løvhøj	BB. Nyholm	A. Pedersenbjerg
I. Hønbjergvej Mølle	E. Store Laga	CC. Lønhøje	B. Høved Top
J. Lille Pedersstrup	F. Skråderhuset	DD. Nyfaste	C. Ormhøj
K. Lille Øbberud	G. Agårde	EE. Køllemosehøje	D. Bøntenberg
L. Revnshøjgrøft	H. Agårde Vandmølle	FF. Hølvadsgård	E. Munksgårde
M. Nyggenose	I. Hønbøgh	GG. Trøstøvs Vandmølle	F. Dylmose
N. Water Bøbjerg	J. Hønbøgh	HH. Katschegøghus	G. Ørbøssgård
O. Lille Bøbjerg	K. Lille Trøddal	I. Hjørtebjerg	H. Brønnerudgård
P. Store Bøbjerg	L. Tørringgårde	JJ. Grafhøjgård	I. Lømse Mølle
Q. Gundersø	M. Skjoldgård	KK. Lønsgårde	J. Hylkøsmølle
R. Store Østergård	N. Høvsøgaard	LL. Sandhøje	K. Kallingsbjerg
S. Lille Elstrup	O. Svarupgård	MM. Runden	L. Ulvared
T. Vejrupgård	P. Svarup Vandmølle	NN. Dalbo	M. Gammelemmølle
U. Vejruphus	Q. Munkshøjgård	OO. Søllebjerg	N. Tandøvs Præstegård
V. Østergård	R. Bøsbjerg	PP. Egelv	O. Brøndes Mølle
W. Grøvelhuset	S. Røde Mølle	QQ. Lønsgård	P. Røe
X. Ernsbjerg	T. Nykøbing		Q. Kærnesgård
Y. Dyred	U. Skovgårde	BÅG HERRED	R. Skarvbjerg
Z. Lille Høsbjerg	V. Mørud Vandmølle	A. Pegemølle	

KORT 9

1:150000

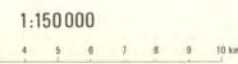

MYGDAL SOGN	LENDEUM SOGN	GÆRUM SOGN
A. Li Græved	A. "Tryk smellem"	A. Ravdal
B. St Græved	B. Hvideborg	B. Sr Ravdal
	C. Engsig	C. Vr Her
	D. Skovsgård	D. Ør Her
	E. Vr Stenshede	E. Bøl MI
	F. Kammer	
	G. Nr Stenshede	
	H. Bakken	
	I. Råsig	
	J. St Børholt	
	K. Nr Radkar	
	L. Sr Radkar	
	M. Diget	
	N. Ulvig	
	O. Lendumbrø	

KORT 11

ALBÆK SOGN A. Klampenborg B. Over Rom C. Næder Rom D. Fjentrang E. Næder Hølskæ Mølle F. Næder Hølskæ G. Lille Færøse H. Teglbakken I. Faldet J. Skovmose K. Holt	TORSLEV SOGN A. Lille Fuglsang B. Vester Fuglsang C. Skelstrup D. Kragsdam E. Lille Temstrup F. Bjerg G. Langholt H. Knær	VILSTRUP SOGN A. Lille Stensbæk B. Gødesgård C. Skelstrup D. Skovsgård	TARS SOGN A. Lille Skaggeshøjt B. Stors Skaggeshøjt	VREJLEV SOGN A. Bøstholm Mølle B. Bøstholm C. Bøter Skovsbrø D. Vester Skovsbrø E. Lønnestved F. Fuglsang	VOER SOGN A. Vædrø B. Vester Gårdsøholt C. Åsøst D. Gårdsøholt E. Ørslevang F. Beggeskøle G. Svovhave H. Skovmølle I. Smørbø J. Strødsøholt K. Vandsted L. Gøder M. Gyden N. Hassens O. Overgård P. Knoben Q. Lille Ravsholt R. Eusdalen S. Bændehagen	JERSLEV SOGN A. Smøken B. Vester Gårdsøholt C. Åsøst D. Gårdsøholt E. Ørslevang F. Beggeskøle G. Svovhave H. Skovmølle I. Smørbø J. Strødsøholt K. Vandsted L. Gøder M. Gyden N. Hassens O. Overgård P. Knoben Q. Lille Ravsholt R. Eusdalen S. Bændehagen	HUNDSLUND SOGN A. Bøter Dorf Nørgård B. Bøter Dorf Søndergård C. Jespersgård D. Tvedgård E. Lille Ravdal F. Stors Ravdal G. Tidsøbakken H. Kyllingsborg I. Damgård J. Kistruphøjt K. Lille Gårdsø L. Stors Gårdsø M. Høst N. Kistret	HALLUND SOGN A. Vesterhøje B. Østerhøje	HELLUM SOGN A. Skosted B. Fajning C. Pilegårds Mølle D. Kragsøhøje	AF SKÆVE SOGN A. Stors Nøjsom B. Lille Nøjsom C. Stors Vrangmose D. Lille Vrangmose E. Møsen F. Nyølle G. Hytten H. Krugan

57° 20'

57° 10'

57° 00'

57° 20'

57° 10'

57° 00'

KORT 10

BØRGLUM HERRED

HVETBO HERRED

ØSTER HAN HERRED

KORT 12

KORT 14

1:150 000

HUNDBORG HERRED

HILLERSLEV HERRED

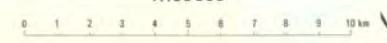
VESTER HAN HERRED

KORT 11

KORT 14

KORT 13

1:150 000

KORT 12

KORT 14

HASSING HERRED

MORSØ NØRRE HERRED

HARRE HERRED

REFS HERRED

MORSØ SØNDERHERRED

RØDDING HERRED

HINDBORG HERRED

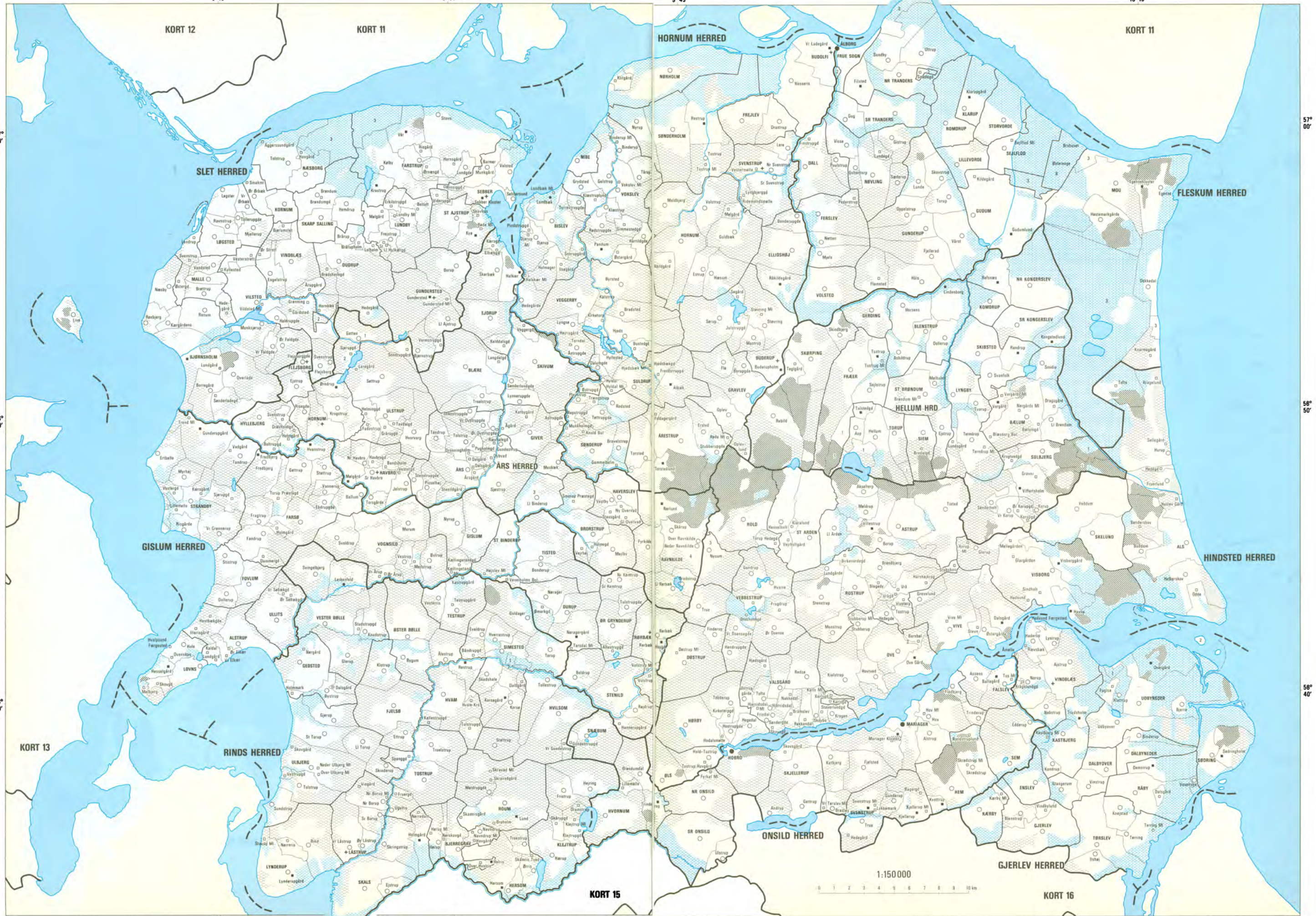
KORT 19

KORT 15

1:150 000

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 km

- REDSTED SOGN
A. Marup Ml
- VESTERVIG SOGN
A. Neder Gramstrup
B. Over Gramstrup
- LINNE SOGN
A. Svendeløkke
B. Tranup

1:150 000

9° 00' 9° 15' 9° 30' 9° 45' 10° 00' 1683 15

56° 30'

56° 20'

56° 10'

56° 30'

56° 20'

56° 10'

KORT 13

KORT 14

KORT 16

KORT 19

KORT 20

KORT 17

FJENDS HERRED

NØRLYNG HERRED

SØNDERLYNG HERRED

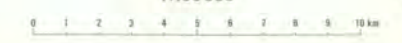
LYSGÅRD HERRED

HIDS HERRED

HOULBJERG HERRED

- LYSGÅRD SOGN**
- A. Over Kælle
- B. Knækkeberg Gård
- ASMILD KLOSTER SOGN**
- A. Søndermølle
- B. Almølle
- MAMMEN SOGN**
- A. Hævede
- B. Stærtsø
- C. Nørre Huse
- VEJRUM SOGN**
- A. Bro Mølle
- B. Snøgetrup
- C. Søgetrup Skovhus
- D. Li Fuglsang
- E. Vopmand
- F. St. Fuglsang
- SKJØD SOGN**
- A. Gløved
- B. Gøjlund
- C. Høstrop
- D. Løngård
- E. Silvsten

1:150 000

56° 30'

56° 30'

56° 20'

56° 20'

56° 10'

56° 10'

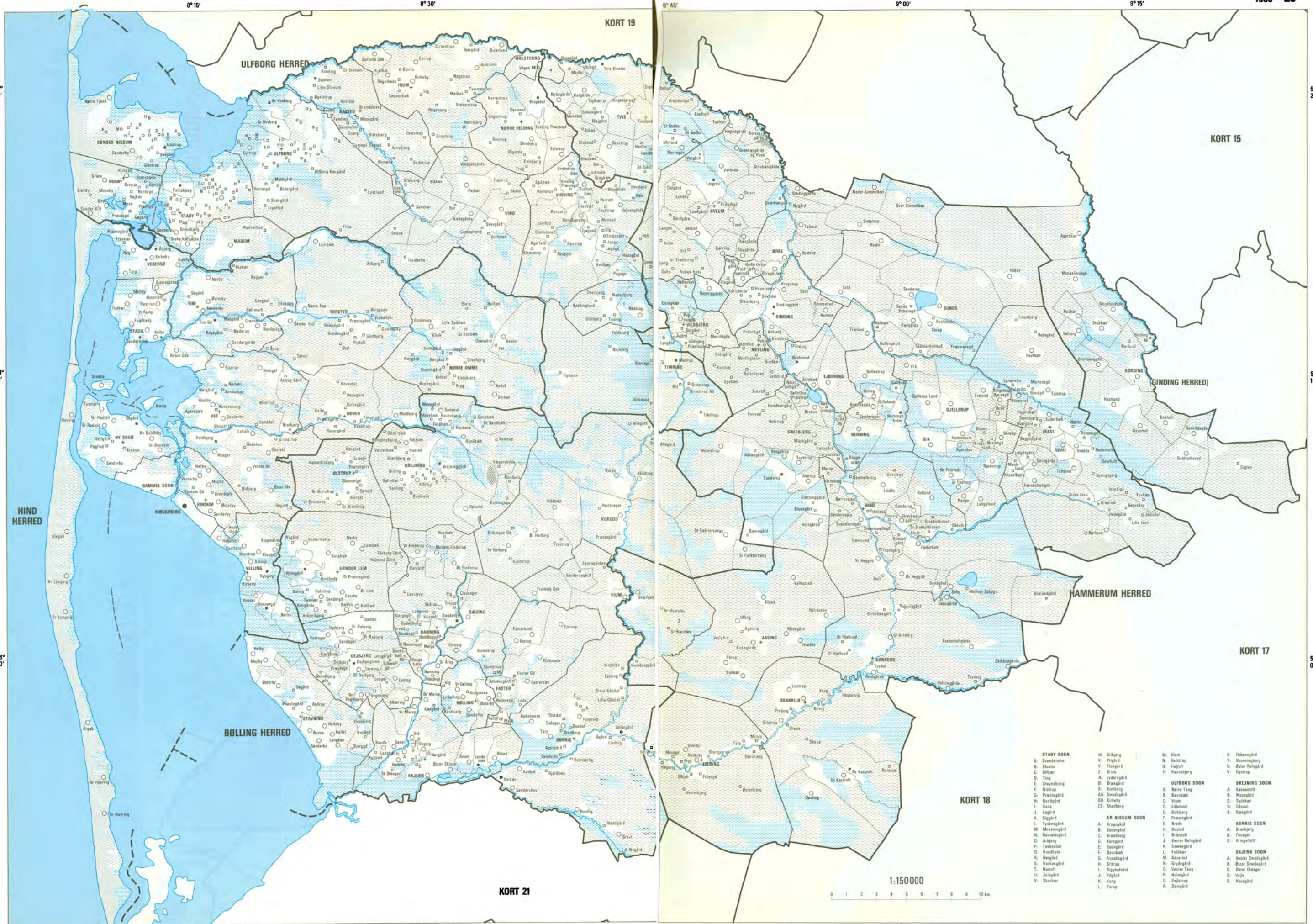
58° 00'
55° 50'
55° 40'
55° 30'

58° 00'
55° 50'
55° 40'
55° 30'

- BORBJERG SOGN**
 - A. Skivvad
 - B. Store Hedegård
 - C. Over Søstov
 - D. Søstov Mølle
 - E. Sønder Flang
 - F. Nørre Flang
 - G. Dalsgård
 - H. Rissum
 - I. Hedegård
 - J. Hestlund
 - K. Næst
 - L. Mønstergård
 - M. Pøhlyng
 - N. Altholt
 - O. Præstegård
 - P. Kvistgård
 - Q. Bøkel
 - R. Hvamgård
 - S. Bisgård
- HANDBJERG SOGN**
 - A. Gammelbygård
 - B. Præstegård
 - C. Ravnby
 - D. Rosborg
 - E. Kalkby
 - F. Tindskov
 - G. Østbæk
 - H. Hedegård
 - I. Lindbjerg
 - J. Sønderbygård
- NJERM SOGN**
 - A. Hjerthøj
 - B. Søullevang
 - C. Smerby
 - D. Nydals
 - E. Sønder Hjem
 - F. Hjertrød
 - G. Skarby
 - H. Eghøj
 - I. Hummelose
 - J. Østerby
 - K. Torskov
 - L. Nørsgård
 - M. Kongsgård
 - N. Dam rd
 - O. Sønder
 - P. Kragelund
 - Q. Følberg
 - R. Stofsborg
- FOYDING SOGN**
 - A. Fovsinggård
 - B. Buskby
 - C. Bak
 - D. Råbjerg
 - E. Østbæk
 - F. Pilegård
 - G. Bjerg
 - H. Nørsgård
 - I. Skovsgård
 - J. Sønderdal
 - K. Skærborg
 - L. Vesterkær
 - M. Søhøj
 - N. Stofsborg
- GYMNING SOGN**
 - A. Hovsgård
 - B. Hovsgård
 - C. Trudshoved
 - D. Hillersborg
- RYDE SOGN**
 - A. Østergård
 - B. Nørreby
 - C. Vøjsgård
 - D. Sønderhav
 - E. Røde Mølle
 - F. Sønder Hjem
 - G. Hovby
 - H. Rindal
 - I. Jørgen
 - J. Kjølbjerg
 - K. Ulstrup
 - L. Ulse
 - M. Skovgård
 - N. Skovskov
 - O. Krageby
 - P. Røt
 - Q. Svane
 - R. Fjeld
- VEJUM SOGN**
 - A. Løng
 - B. Tinggård
 - C. Krageby
 - D. Præstegård
 - E. Ravnby
 - F. Kvistgård
 - G. Lønbjerg
 - H. Løng
 - I. Skov
 - J. Østergård
- MEJURP SOGN**
 - A. Arlund
 - B. Hørbæk
 - C. Fåker
 - D. Præstegård
 - E. Skibbjerg
- RYDE SOGN**
 - A. Østergård
 - B. Nørreby
 - C. Vøjsgård
 - D. Sønderhav
 - E. Røde Mølle
 - F. Sønder Hjem
 - G. Hovby
 - H. Rindal
 - I. Jørgen
 - J. Kjølbjerg
 - K. Ulstrup
 - L. Ulse
 - M. Skovgård
 - N. Skovskov
 - O. Krageby
 - P. Røt
 - Q. Svane
 - R. Fjeld
- DYBK SOGN**
 - A. Rasmølle
 - B. Kirkegaard
 - C. Søndergård
- FJALTRING SOGN**
 - A. Tølling
 - B. Skalkhøj
- HYUM SOGN**
 - A. Tølling
 - B. Skalkhøj
- RAMME SOGN**
 - A. Bonnet
 - B. Jølling
 - C. Rasmølle
 - D. Mølle
 - E. Trudshoved
 - F. Øster Høj
 - G. Vester Høj
 - H. Nørreby
 - I. Pilegård
 - J. Yderstrand
 - K. Hjertrød
 - L. Hummelose
 - M. Skibbjerg
 - N. Mølle
 - O. Pindsmølle
 - P. Vester Mølle
 - Q. Sønderby
 - R. Nørre Fløthed
 - S. Nyberg
- TRANS SOGN**
 - A. Nørre Kirkeby
 - B. Nørreby
 - C. Nørre Høj
 - D. Hovsgård
 - E. Øster Høj
 - F. Øster Høj
 - G. Vester Høj
 - H. Nørreby
 - I. Nørreby
 - J. Nørreby
 - K. Nørreby
 - L. Nørreby
- VANDBJERG SOGN**
 - A. Mølle
 - B. Ager
 - C. Store Strand
- FLYNDER SOGN**
 - A. Sønderby
 - B. Sønderby
 - C. Viholt
 - D. Gåsborg
 - E. Råbjerg
 - F. Sønderby
 - G. Lille Sønderby
 - H. Hjør
 - I. Hjør
 - J. Hjør
- NEES SOGN**
 - A. Neesby
 - B. Hjertrød
 - C. Sønderby
 - D. Sønderby
 - E. Sønderby
 - F. Sønderby
 - G. Sønderby
 - H. Sønderby
 - I. Sønderby
 - J. Sønderby
 - K. Sønderby
 - L. Sønderby
 - M. Sønderby
 - N. Sønderby
 - O. Sønderby
 - P. Sønderby
 - Q. Sønderby
 - R. Sønderby
 - S. Sønderby
 - T. Sønderby
 - U. Sønderby
 - V. Sønderby
 - W. Sønderby
 - X. Sønderby
 - Y. Sønderby
 - Z. Sønderby
- FLYNDER SOGN**
 - A. Sønderby
 - B. Sønderby
 - C. Viholt
 - D. Gåsborg
 - E. Råbjerg
 - F. Sønderby
 - G. Lille Sønderby
 - H. Hjør
 - I. Hjør
 - J. Hjør
- NEES SOGN**
 - A. Neesby
 - B. Hjertrød
 - C. Sønderby
 - D. Sønderby
 - E. Sønderby
 - F. Sønderby
 - G. Sønderby
 - H. Sønderby
 - I. Sønderby
 - J. Sønderby
 - K. Sønderby
 - L. Sønderby
 - M. Sønderby
 - N. Sønderby
 - O. Sønderby
 - P. Sønderby
 - Q. Sønderby
 - R. Sønderby
 - S. Sønderby
 - T. Sønderby
 - U. Sønderby
 - V. Sønderby
 - W. Sønderby
 - X. Sønderby
 - Y. Sønderby
 - Z. Sønderby
- FLYNDER SOGN**
 - A. Sønderby
 - B. Sønderby
 - C. Viholt
 - D. Gåsborg
 - E. Råbjerg
 - F. Sønderby
 - G. Lille Sønderby
 - H. Hjør
 - I. Hjør
 - J. Hjør
- NEES SOGN**
 - A. Neesby
 - B. Hjertrød
 - C. Sønderby
 - D. Sønderby
 - E. Sønderby
 - F. Sønderby
 - G. Sønderby
 - H. Sønderby
 - I. Sønderby
 - J. Sønderby
 - K. Sønderby
 - L. Sønderby
 - M. Sønderby
 - N. Sønderby
 - O. Sønderby
 - P. Sønderby
 - Q. Sønderby
 - R. Sønderby
 - S. Sønderby
 - T. Sønderby
 - U. Sønderby
 - V. Sønderby
 - W. Sønderby
 - X. Sønderby
 - Y. Sønderby
 - Z. Sønderby

1:150 000
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 km

56° 20'

56° 10'

56° 00'

8° 15'

8° 30'

8° 45'

9° 00'

9° 15'

42

ULFBORG HERRED

KORT 19

KORT 15

GINDING HERRED

HAMMERUM HERRED

KORT 17

BØLLING HERRED

KORT 21

KORT 18

1:150000

STABY SOGN	ULFBORG SOGN	BREJNING SOGN
A. Svendeholm	A. Nørre Tang	A. Kassevold
B. Kloster	B. Bøvnabak	B. Mosegård
C. Ulfborg	C. Vium	C. Tufsker
D. Ting	D. Lilleland	D. Gørdal
E. Stevnshøj	E. Sjøbjerg	E. Søgård
F. Næstrop	F. Præstegård	
G. Præstegård	G. Skadborg	
H. Bandgård		
I. Gade		
J. Løgdal		
K. Skjold		
L. Tystebø		
M. Møntebø		
N. Søndergård		
O. Hørbø		
P. Tøkkedal		
Q. Høndale		
R. Nærdal		
S. Hørbø		
T. Nørre		
U. Julgård		
V. Skørker		
SR NISSUM SOGN	ULFBORG SOGN	BREJNING SOGN
A. Kroggård	A. Nørre Tang	A. Kassevold
B. Søndergård	B. Bøvnabak	B. Mosegård
C. Brandborg	C. Vium	C. Tufsker
D. Aabjerg	D. Lilleland	D. Gørdal
E. Gørdal	E. Sjøbjerg	E. Søgård
F. Brede	F. Præstegård	
G. Brede	G. Skadborg	
H. Høndale		
I. Brinkstøl		
J. Vester Bøvnabak		
K. Smedegård		
L. Feldkær		
M. Adærsted		
N. Grydegård		
O. Vester Tang		
P. Hørbø		
Q. Vajstrup		
R. Damgård		

VESTER HORNE HERRED

NØRRE HORNE HERRED

KORT 20

KORT 18

ØSTER HORNE HERRED

SLAVS HERRED

KORT 22

1:150 000

55° 40'

55° 40'

55° 30'

55° 30'

55° 20'

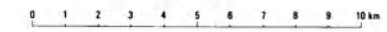
55° 20'

KORT 21

KORT 18

1:150 000

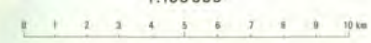

KORT 3

KORT 1

1:150 000

- A. Pårkerhus
- B. Græsted Skovhus
- C. Drønningmølle
- D. Holme Skovfogedhus
- E. Tøns Skovhus
- F. Blåskede
- G. Munkgårde
- H. Klostervang
- I. Dalsborg
- J. Skibskildehus
- K. Lopholms Husene
- L. Pilemølle
- M. Stregårdsvang
- N. Nyhus
- O. Frederiksborg Slotsgrunde
- P. Funkevang, Funkehus, Halsterhus
- Q. Skovred, Nabs Mølle, Lulikhus
- R. Røby Havn

10° 30'

10° 45'

11° 00'

11° 15'

11° 30'

11° 45'

1820 3

56° 00'

55° 50'

55° 40'

55° 30'

55° 50'

55° 40'

55° 30'

52

10° 45'

11° 00'

11° 15'

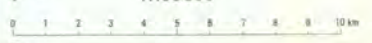
11° 30'

11° 45'

53

- A. Ågerup Ml
- B. Elverdams Ml
- C. Bregnehøj Marken
- D. Hølløshuset
- E. Lørbøhus
- F. Vester Ml
- G. Dørthølst
- H. Knabstrup Abildhøve
- I. Vester Engøve
- J. Allersø Springstrups Jorder

1:150 000

55° 30'

55° 30'

55° 20'

55° 20'

55° 10'

55° 10'

KORT 1

BJÆVERSKOV HERRED

KORT 4

FAKSE HERRED

STEVNS HERRED

HAMMER HERRED

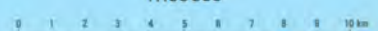
BÅRSE HERRED

KORT 7

MØNBO HERRED

- A. Nykøbe lands Jorder
- B. Mønsthøh Skov og Vænge
- C. Studevænget
- D. Storkvænget
- E. Præstevænget og Kårgaen
- F. Mørreskov

1:150 000

1:150 000

55° 00'

55° 00'

54° 50'

54° 50'

54° 40'

54° 40'

NØRRE HERRED

FUGLSE HERRED

NØRRE HERRED

SØNDER HERRED

MUSSE HERRED

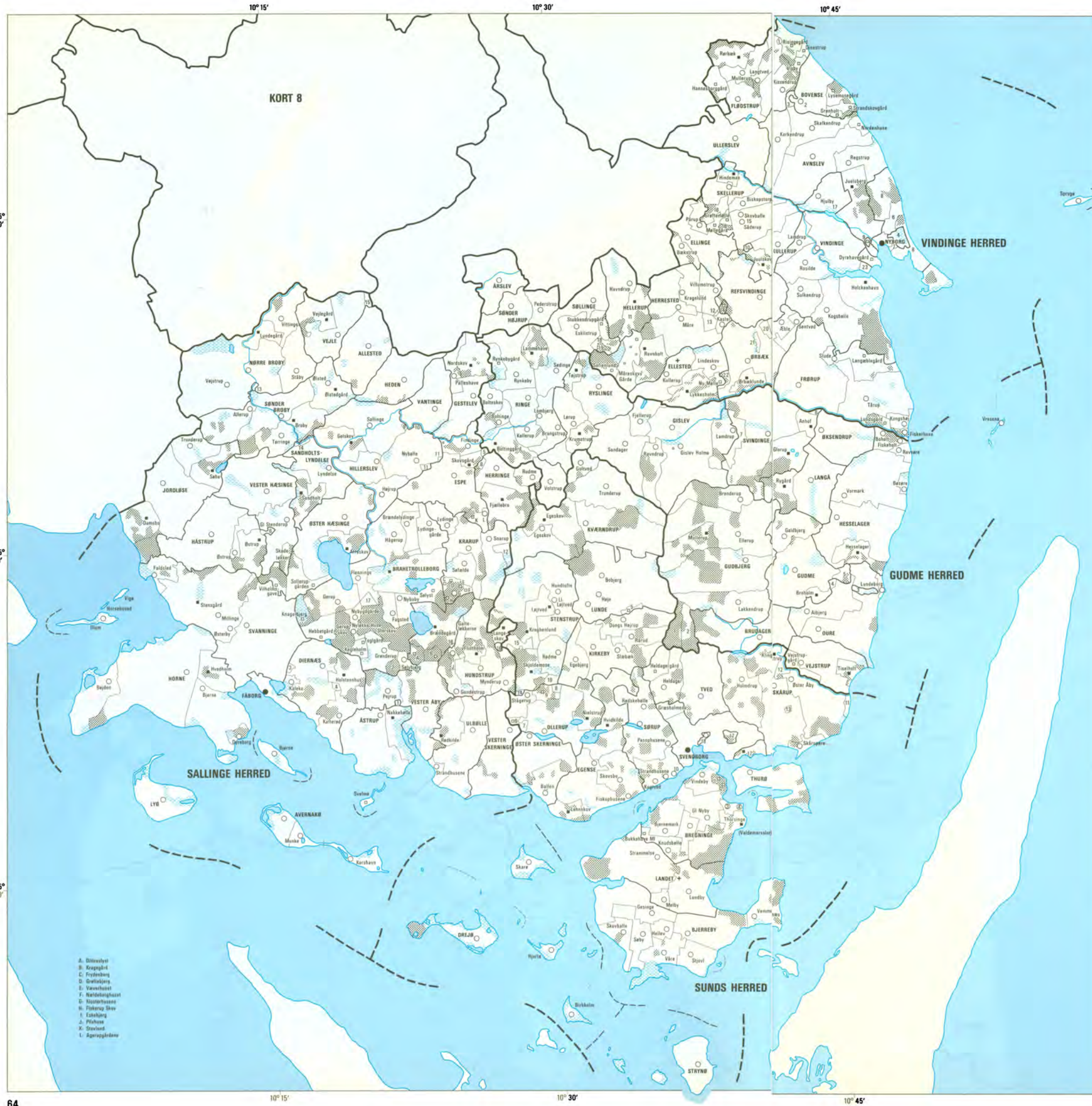
1:150 000

- A. Hynd Torp
- B. Hvidensand
- C. Værlynggården
- D. Brandeborggården
- E. Hjortholm
- F. Bakhuset
- G. Børholm
- H. Julemarksgården
- I. Sandersø Skovhuse
- J. Birketved
- K. Skovstedsgrøden
- L. Tøndersgrøden
- M. Landhøjsgrøden
- N. Dregård
- O. Børrebygård
- P. Børreby Møllegrøden
- Q. Voldgrøden

VENNEBJERG HERRED

HORNS HERRED

KORT 11

1:150000

1:150000

KORT 10

BØRGLUM HERRED

HVETBO HERRED

BØSTER HAN HERRED

DRONNINGLUND HERRED

KÆR HERRED

KORT 12

KORT 14

57° 20'

57° 20'

57° 10'

57° 10'

57° 00'

57° 00'

HUNDBORG HERRED

HILLERSLEV HERRED

VESTER HAN HERRED

KORT 11

KORT 14

KORT 13

1:150 000

KORT 12

KORT 11

HORNUM HERRED

KORT 11

SLET HERRED

FLESKUM HERRED

ARS HERRED

HELLEUM HRD

GISLUM HERRED

HINDSTED HERRED

KORT 13

RINDS HERRED

ONSILD HERRED

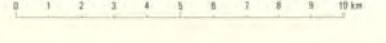
GJERLEV HERRED

KORT 15

KORT 16

- A. Plejestrup
- B. Trangstrup
- C. Hestegård
- D. Hestegård
- E. Munkhøjsgrønde
- F. Kædegrønde
- G. Ravskovgrønde
- H. Pugholmegrønde
- I. Brønneholm
- J. Guldgrønde
- K. Dalgrønde
- L. Kædehøje
- M. Birkhede
- N. Vilsted Hede
- O. Rørbæk Hede
- P. Vesterup Mølle
- Q. Lavendrup Eng

1:150 000

KORT 13

KORT 14

KORT 16

KORT 19

KORT 20

KORT 17

FJENDS HERRED

NØRLYNG HERRED

SØNDERLYNG HERRED

MIDDELSOM HERRED

LYSGÅRD HERRED

HOULBJERG HERRED

HIDS HERRED

- A. Højbjerghus
- B. Knaekberg Huse
- C. Over Katballe
- D. Knaekberg Gård
- E. Sønderballe
- F. Ålsmølle
- G. Hinderholm
- H. Hæsteholt
- I. Smevang
- J. Vester m. H. steds søge
- K. Bro Mølle
- L. Singstrup
- M. Vesterhølt
- N. Li Foglsang
- O. St Foglsang
- P. Nærre Huse
- Q. Kvarberg
- R. Markhus
- S. Li Glasberg
- T. St Glasberg
- U. Gøfund
- V. Hæstrop
- W. Lindgård
- X. Sølvsten

1:150 000

KORT 15

KORT 16

VANDFULD HERRED

SKOVBORG HERRED

HJERM HERRED

GINDING HERRED

KORT 13

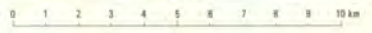
KORT 14

KORT 15

KORT 20

- A. Vester og Mellem Tøllungde
- B. Br. Tøllung
- C. Hølgård
- D. V. Skovlund
- E. Br. Skovlund

1:150 000

VESTER HORNE HERRED

NØRRE HORNE HERRED

ØSTER HORNE HERRED

SLAVS HERRED

KORT 20

KORT 18

KORT 22

1:150 000

KORT 21

KORT 18

55° 40'

55° 40'

55° 30'

55° 30'

55° 20'

55° 20'

SKAST HERRED

GØRDING HERRED

MALT HERRED

SLESVIG

ANDST HERRED

1:150 000

Afsnit II

Administrative kort

Atlasets tematiske del indeholder 27 kort, der viser de forskellige former for administrative inddelinger på varierende tidspunkter.

Som kortgrundlag for disse tematiske kort er først og fremmest anvendt de i afsnit I publicerede grundkort fra 1682/83 og 1820. Disse er blevet forenklet, sammensat og reduceret til målestoksforholdet 1:320.000 og 1:500.000. Disse to målestoksforhold er valgt ud fra det dobbelte ønske om på én gang at tillade brugerne at få et overblik over de administrative funktioners geografiske udbredelse og samtidig at aflæse den enkelte lokalitets administrative tilhørsforhold. Det sidste har dog kun kunnet gennemføres på sogneniveau, således at det er nødvendigt at konsultere grundkortene (evt. via registeret) for at fastslå det enkelte ejerlavs tilknytning til en administrativ enhed.

For at kunne holde atlasbindet indenfor et rimeligt format har det været nødvendigt at dele de enkelte kort i 2 eller 4 blade (ét eller to opslag) med en mindre overlappning i Jylland, men dette er beklageligvis gået ud over overskueligheden.

Til tematiske kort, der omhandler administrative forhold i dette århundrede er som kortgrundlag anvendt Geodætisk Instituts sogne- og kommunekort fra forskellige år. Ved kort 27 (valgkredse i København) er anvendt et moderne topografisk kort som grundlag.

Det skal endelig bemærkes, at på hver enkelt tematisk kort er kortgrundlaget gengivet med sort tryk, medens de relevante administrative grænser, navne m.v. er trykt med rød farve. I visse tilfælde, hvor grundkortenes enheder (sogne-herreder) ikke svarer til situationen på det tidspunkt, som kortet skal illustrere, er sådanne ændringer i grundkortene ligeledes gengivet med rødt.

Len 1662

Kortgrundlag 1:320 000, 1682/83

- Len
- Birk eller herred
- Købstad
- KALØ Lensnavn
- STENSBY Birkenavn
- 3 Noter

Bem.: Birke- og herredsgrenser samt birkenavne er kun markeret ved ændringer i forhold til 1682/83

57° 30'

57° 00'

94

57° 30'

57° 00'

95

(KALØ)

(DJURS NØRRE HRD)

100
56° 00'
55° 30'
55° 00'
101

56° 00'
55° 30'
55° 00'
1
Len 1662

11° 00' 11° 30' 12° 00' 15° 00'

8° 30' 9° 00' 9° 30' 10° 00' 10° 30'

Amter 1682/83

Kortgrundlag 1:320 000, 1682/83

- Amter KRONBORG Amtsnavn
- - - Sammenlagte amter ● Købstad
- 3 Noter

57° 30'

57° 00'

102

8° 30' 9° 00' 9° 30' 10° 00' 10° 30'

57° 30'

57° 00'

103

(KALØ)

Anholt

(DJURS NØRRE HRD)

56° 30'

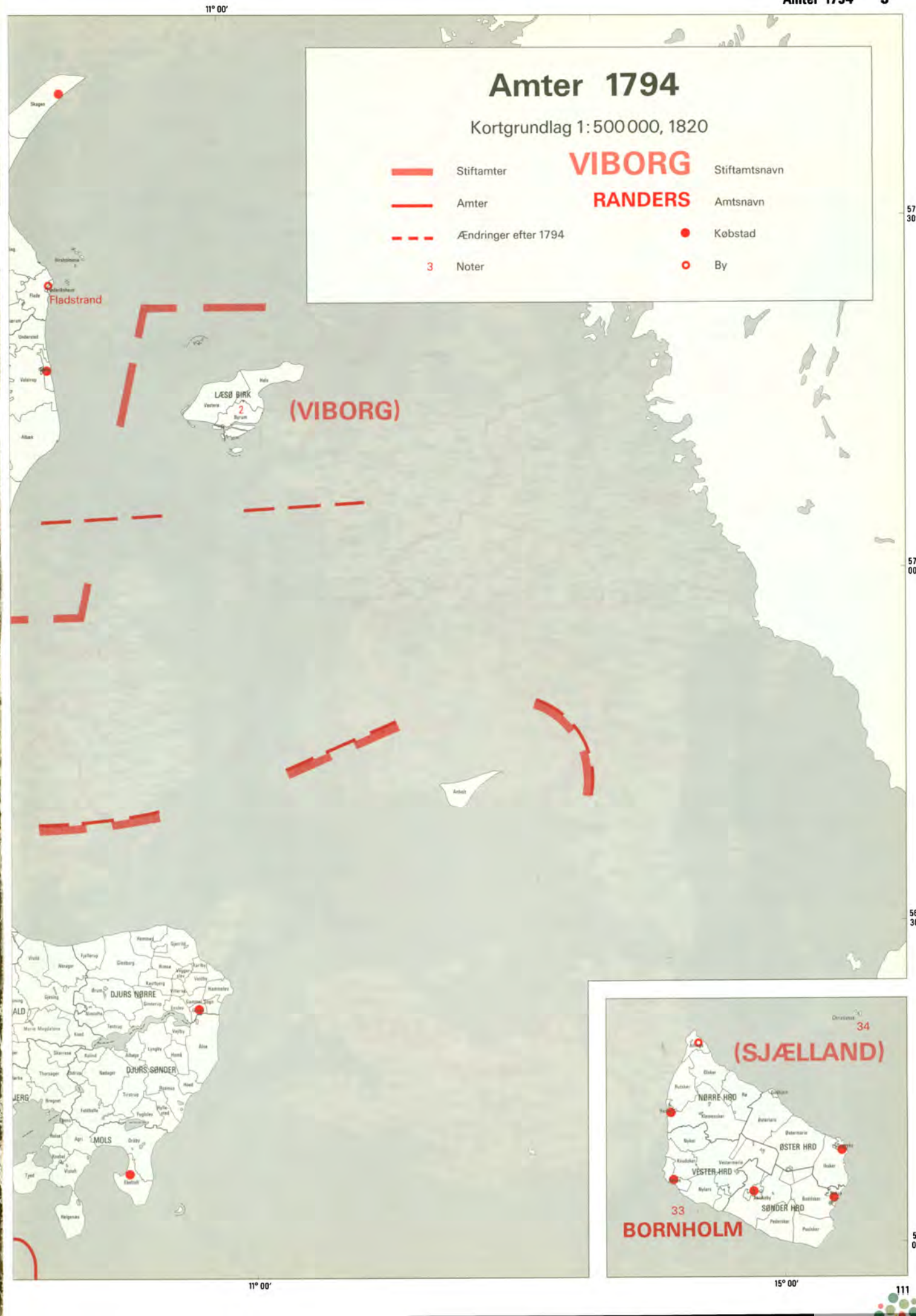
56° 30'

56° 00'

56° 00'

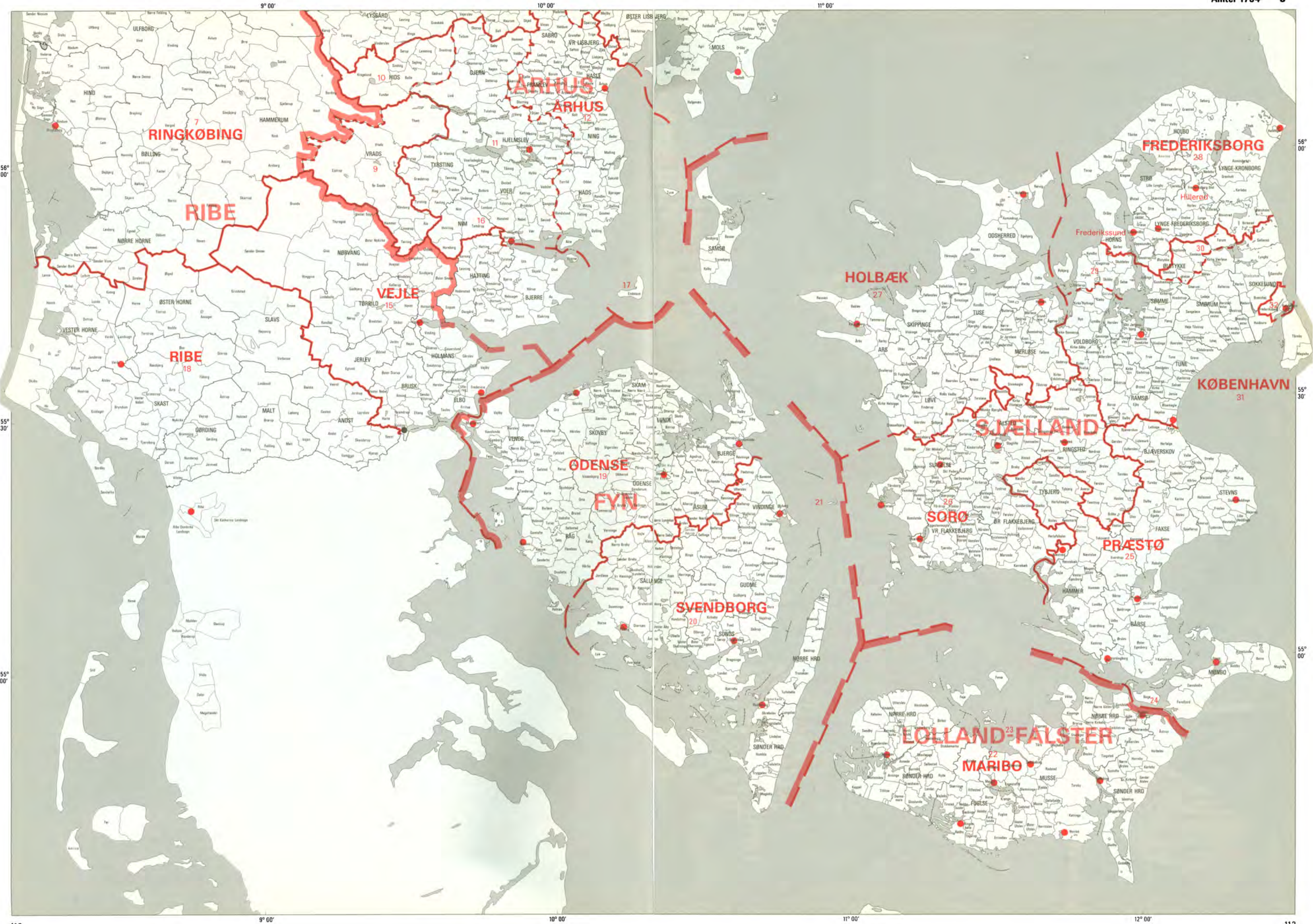

Amter 1794

Kortgrundlag 1:500 000, 1820

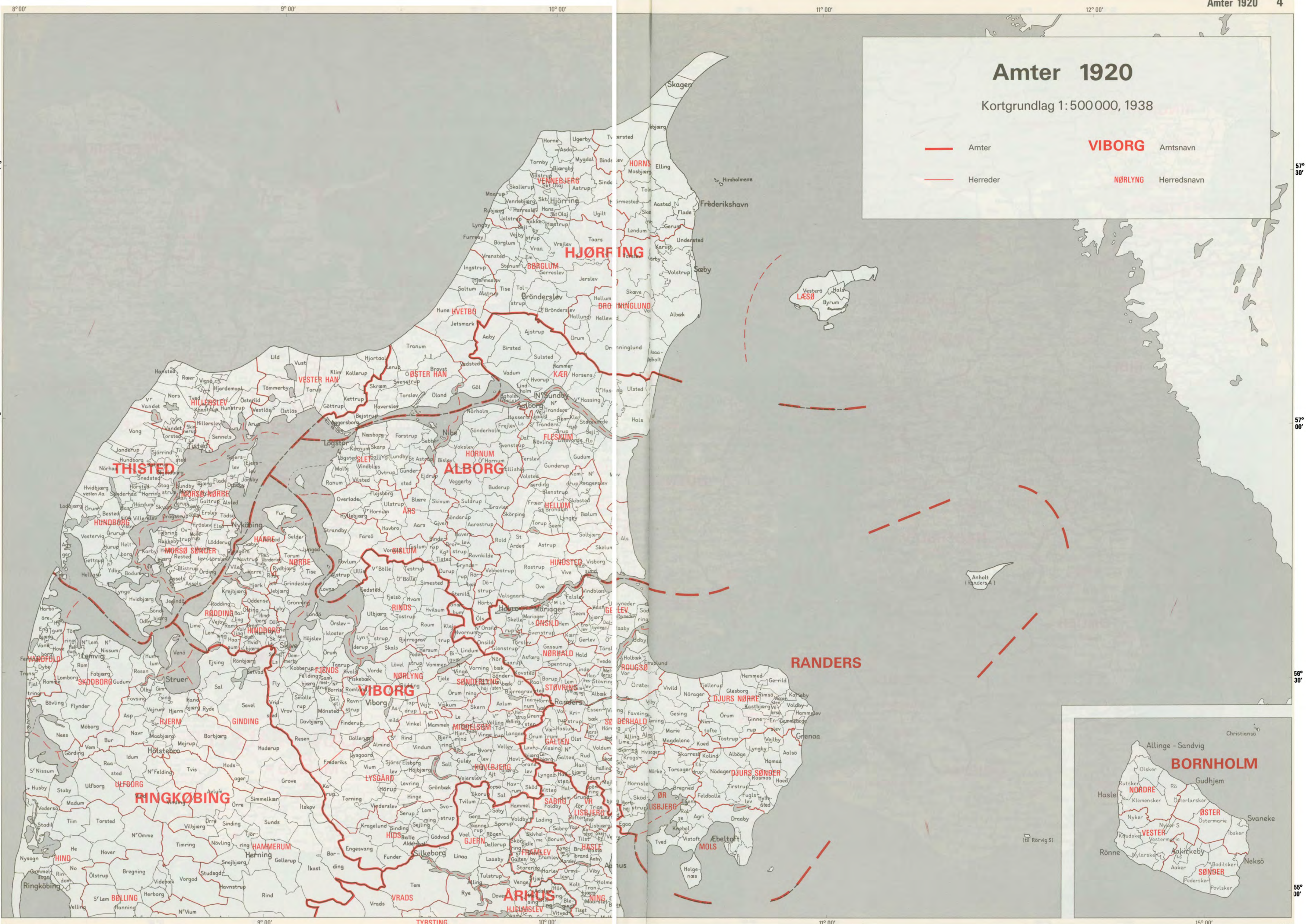
	Stiftamter	VIBORG	Stiftamtsnavn
	Amter	RANDERS	Amtsnavn
	Ændringer efter 1794		Købstad
	Noter		By

Amter 1920

Kortgrundlag 1:500 000, 1938

- Amter
 - Herreder
- VIBORG** Amtsnavn
- NØRLYNG** Herredsnavn

Retskredse 1686

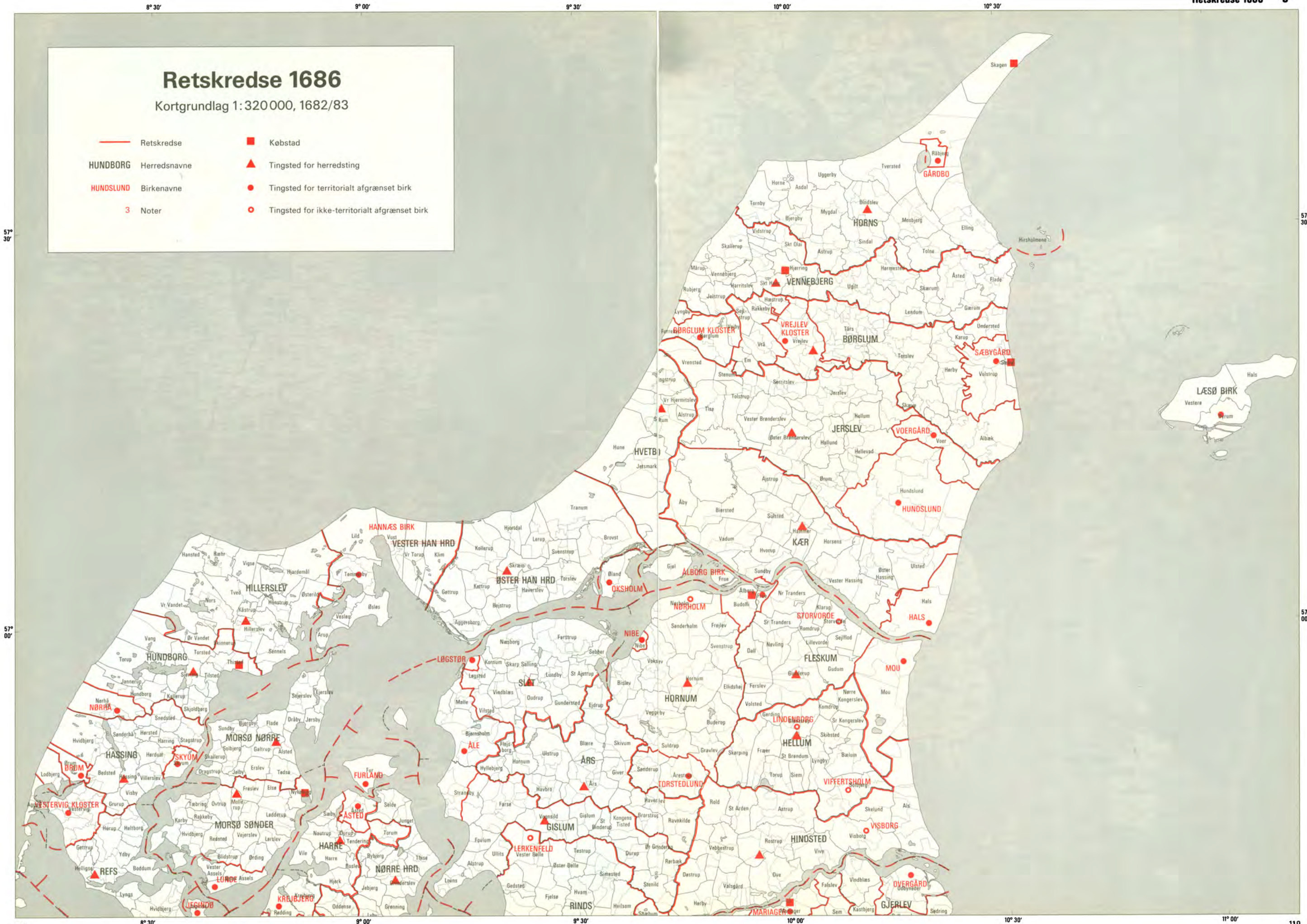
Kortgrundlag 1:320 000, 1682/83

- Retskredse
 - Købstad
 - ▲ Tingsted for herredsting
 - Tingsted for territorialt afgrænset birk
 - Tingsted for ikke-territorialt afgrænset birk
- HUNDBORG Herredsnavne
- HUNDSLUND Birkenavne
- 3 Noter

57° 30'

57° 00'

118

57° 30'

57° 00'

119

Retskredse 1751

Kortgrundlag 1: 320 000, 1682/83

- Retskredse
- Købstad
- HUNDBORG** Herredsnavne
- ▲ Tingsted for herredsting
- VISBORG** Birkenavne
- Tingsted for territorialt afgrænset birk
- 3** Noter
- Tingsted for ikke-territorialt afgrænset birk

57° 30'

57° 30'

57° 00'

57° 00'

8° 30'

9° 00'

55° 30'

55° 00'

8° 30'

9° 00'

11° 00'

11° 30'

12° 00'

12° 30'

132

56° 00'

56° 00'

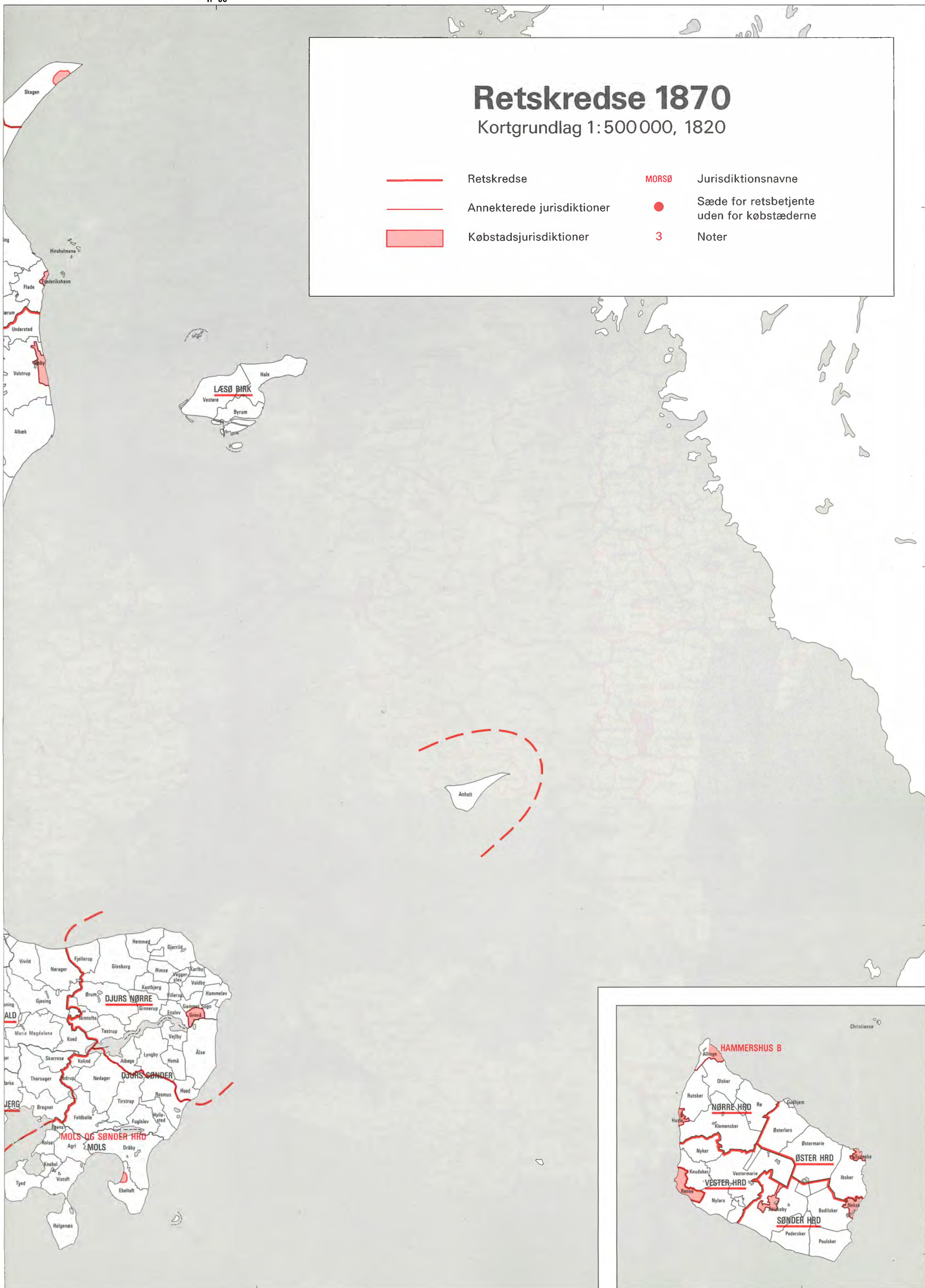
55° 30'

11° 00'

Retskredse 1870

Kortgrundlag 1:500 000, 1820

	Retskredse		Jurisdiktionsnavne
	Annekterede jurisdiktioner		Sæde for retsbetjente uden for købstæderne
	Købstadsjurisdiktioner		Noter

57° 30'

57° 00'

56° 30'

55° 00'

11° 00'

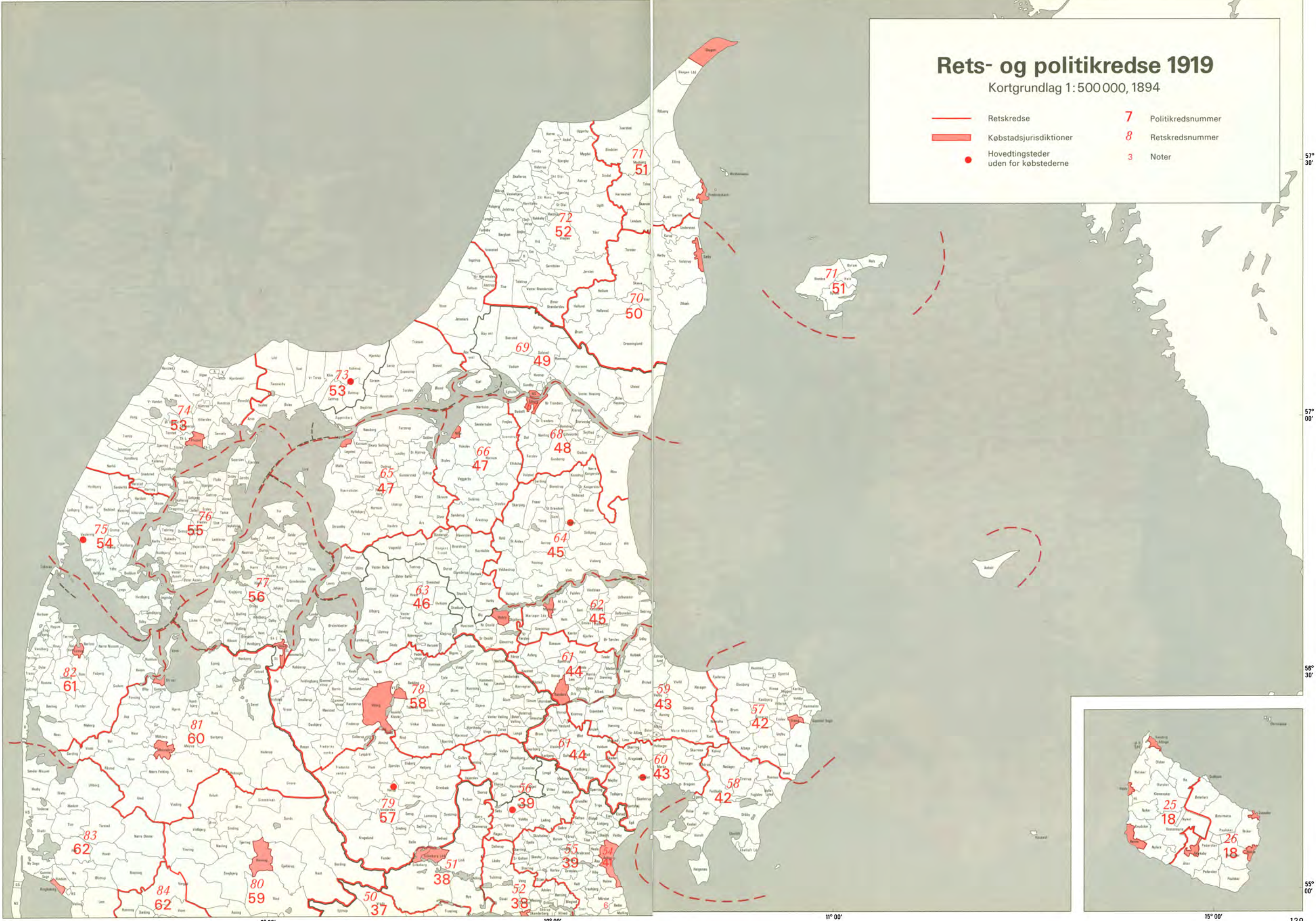
15° 00'

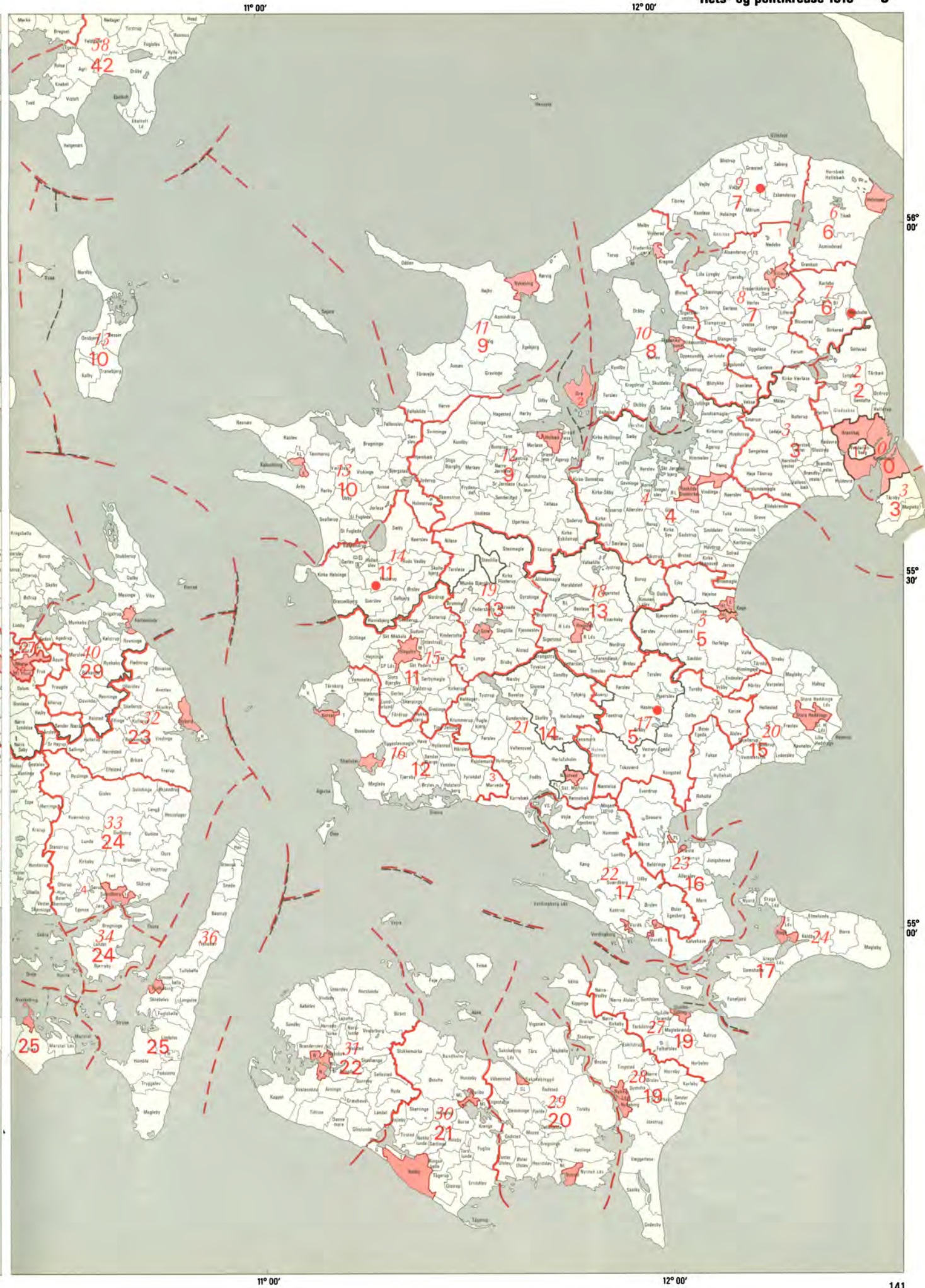
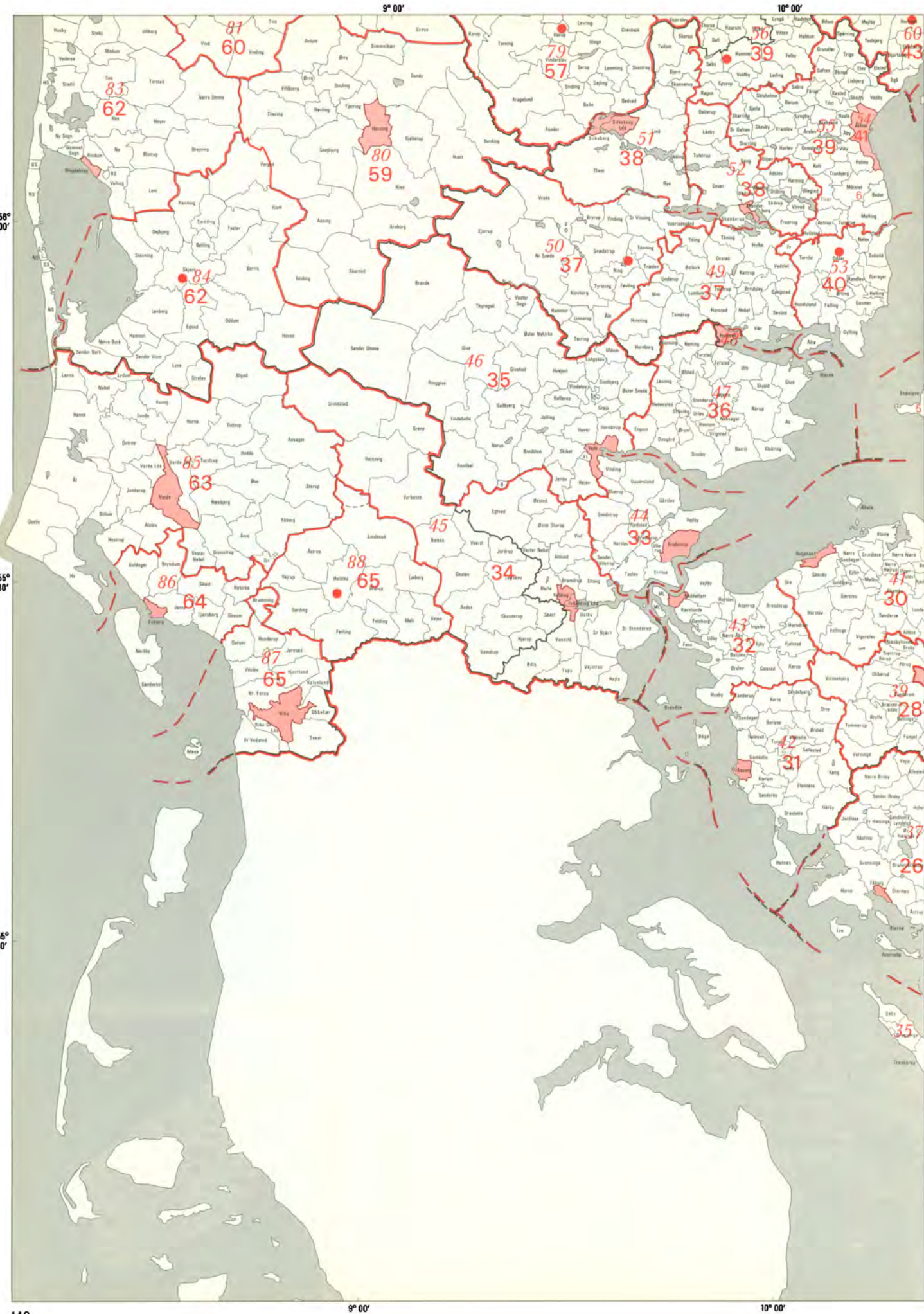

Rets- og politikredse 1919

Kortgrundlag 1:500 000, 1894

- Retskredse
- Købstadsjurisdiktioner
- Hovedtingsteder uden for købstederne
- Politikredsnummer
- Retskredsnummer
- Noter

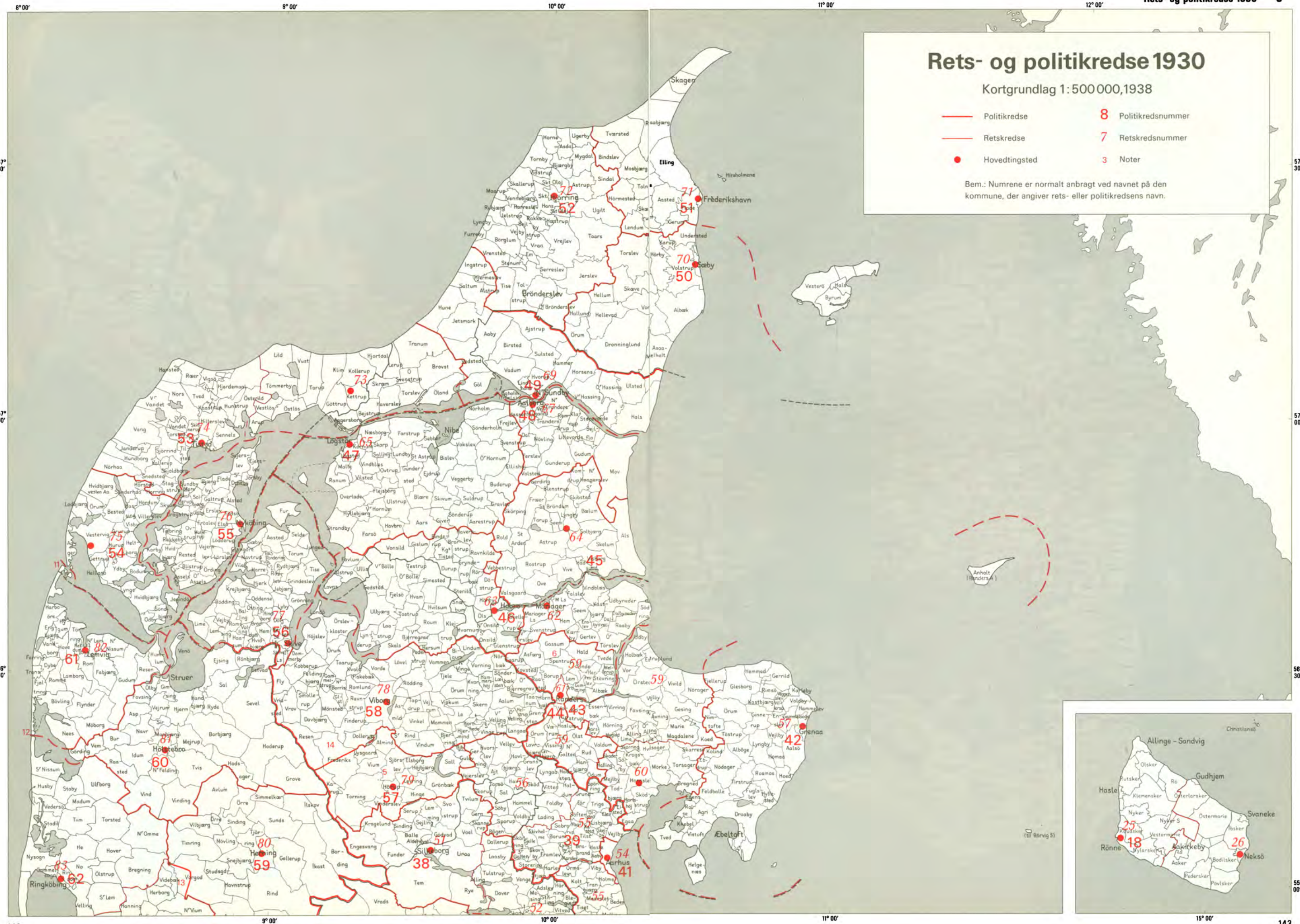

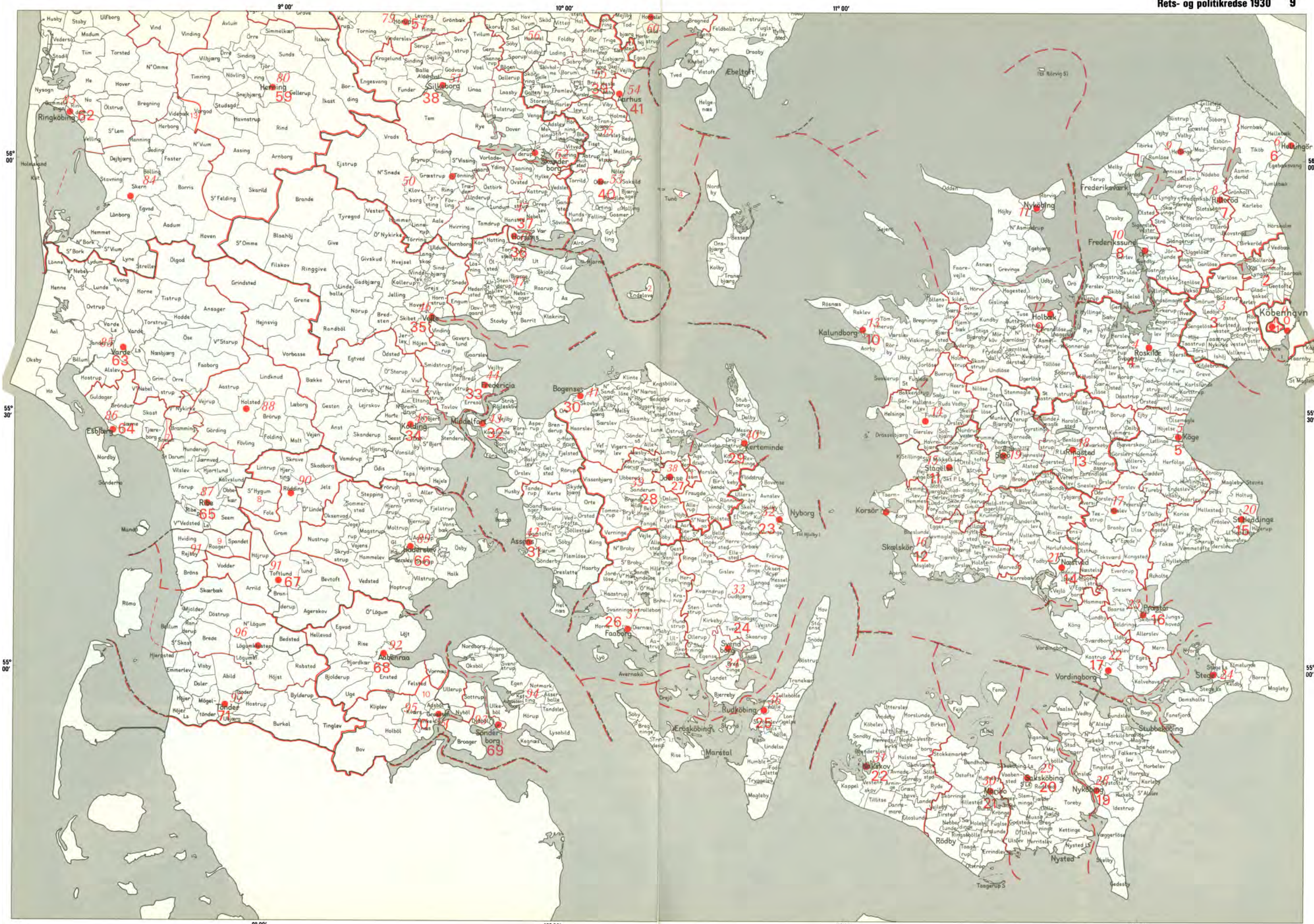
Rets- og politikredse 1930

Kortgrundlag 1:500 000,1938

- Politikredse
- Retskredse
- Hovedtingsted
- 8 Politikredsnummer
- 7 Retskredsnummer
- 3 Noter

Bem.: Numrene er normalt anbragt ved navnet på den kommune, der angiver rets- eller politikredsens navn.

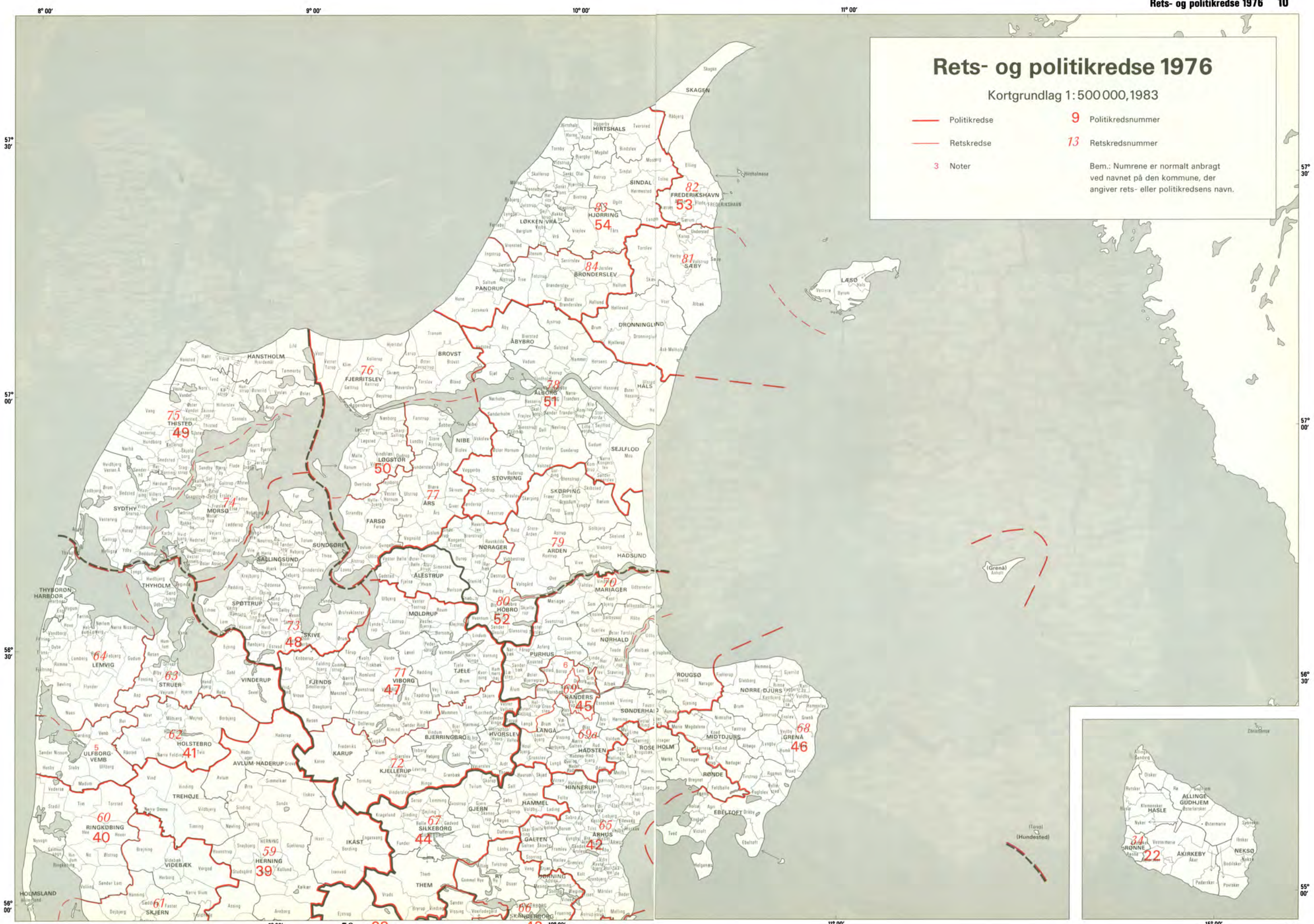

Rets- og politikredse 1976

Kortgrundlag 1:500 000, 1983

- Politikredse
- Retskredse
- 3 Noter
- 9 Politikredsnummer
- 13 Retskredsnummer

Bem.: Numrene er normalt anbragt ved navnet på den kommune, der angiver rets- eller politikredsens navn.

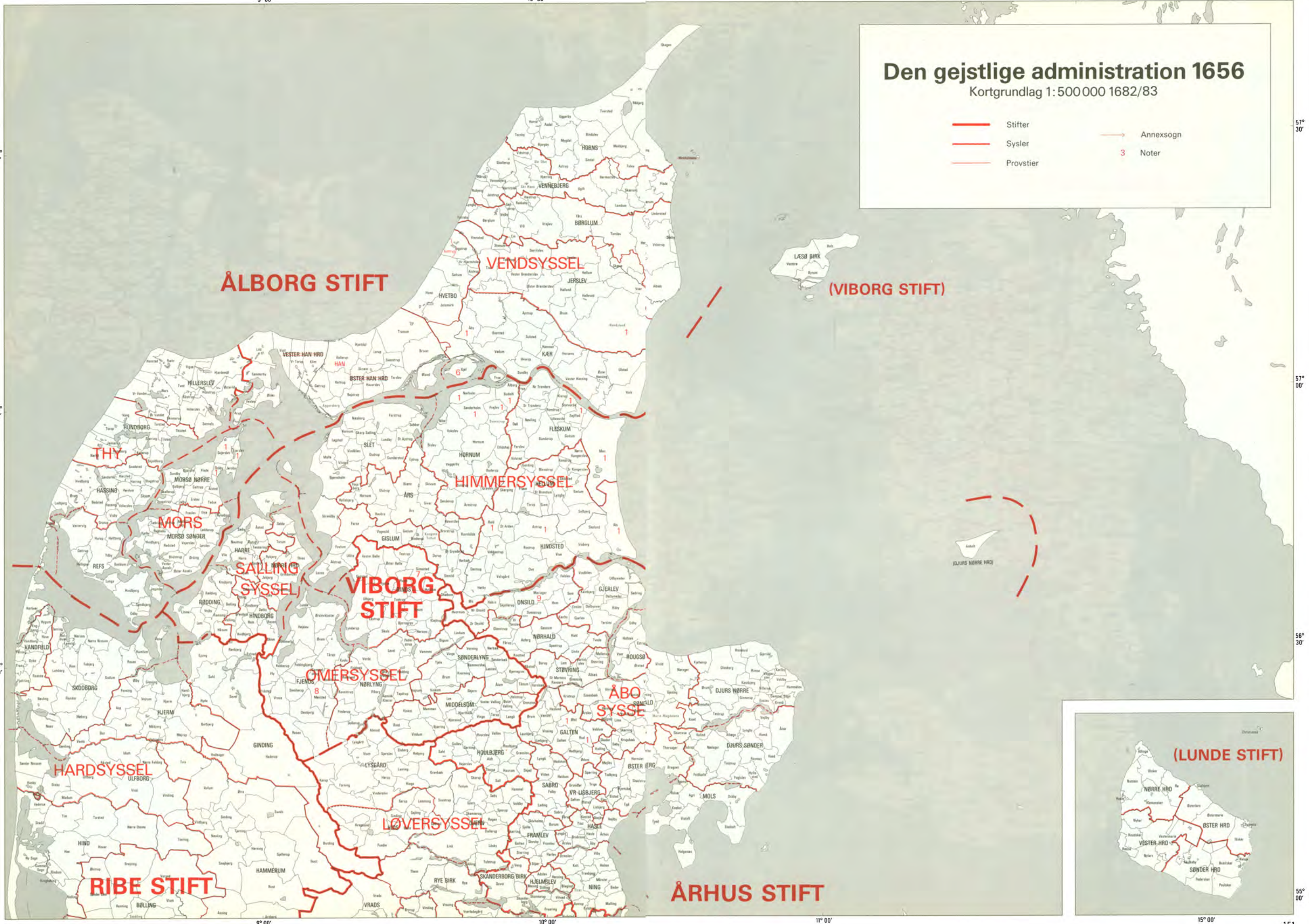

Den gejstlige administration 1656

Kortgrundlag 1:500 000 1682/83

- Stifter
- Sysler
- Provstier
- Annexsogn
- 3 Noter

56° 00'

55° 30'

55° 00'

56° 00'

55° 30'

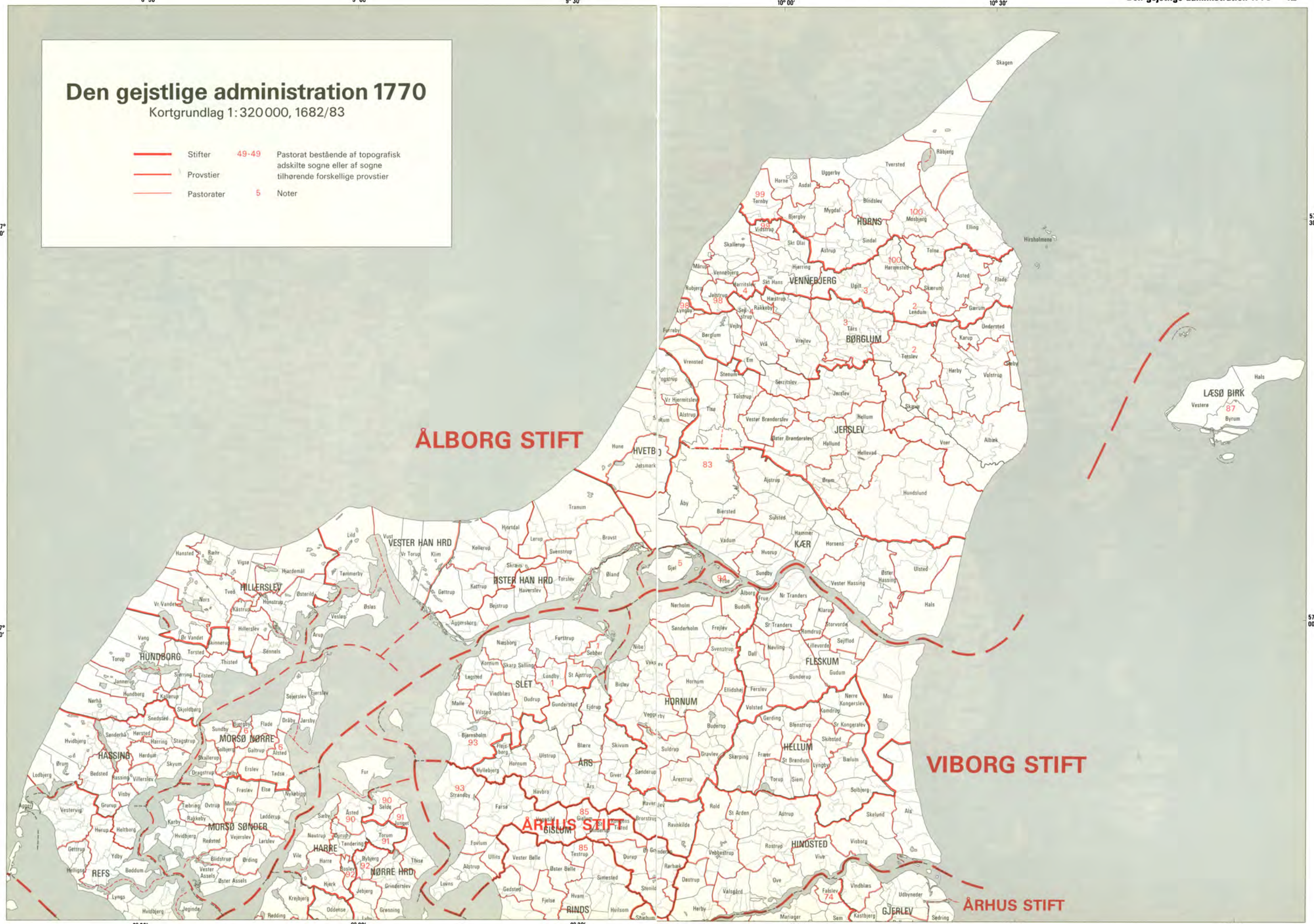
55° 00'

54° 30'

Den gejstlige administration 1770

Kortgrundlag 1:320 000, 1682/83

- Stifter 49-49 Pastorat bestående af topografisk adskilte sogne eller af sogne tilhørende forskellige provstier
- Provstier
- Pastorater 5 Noter

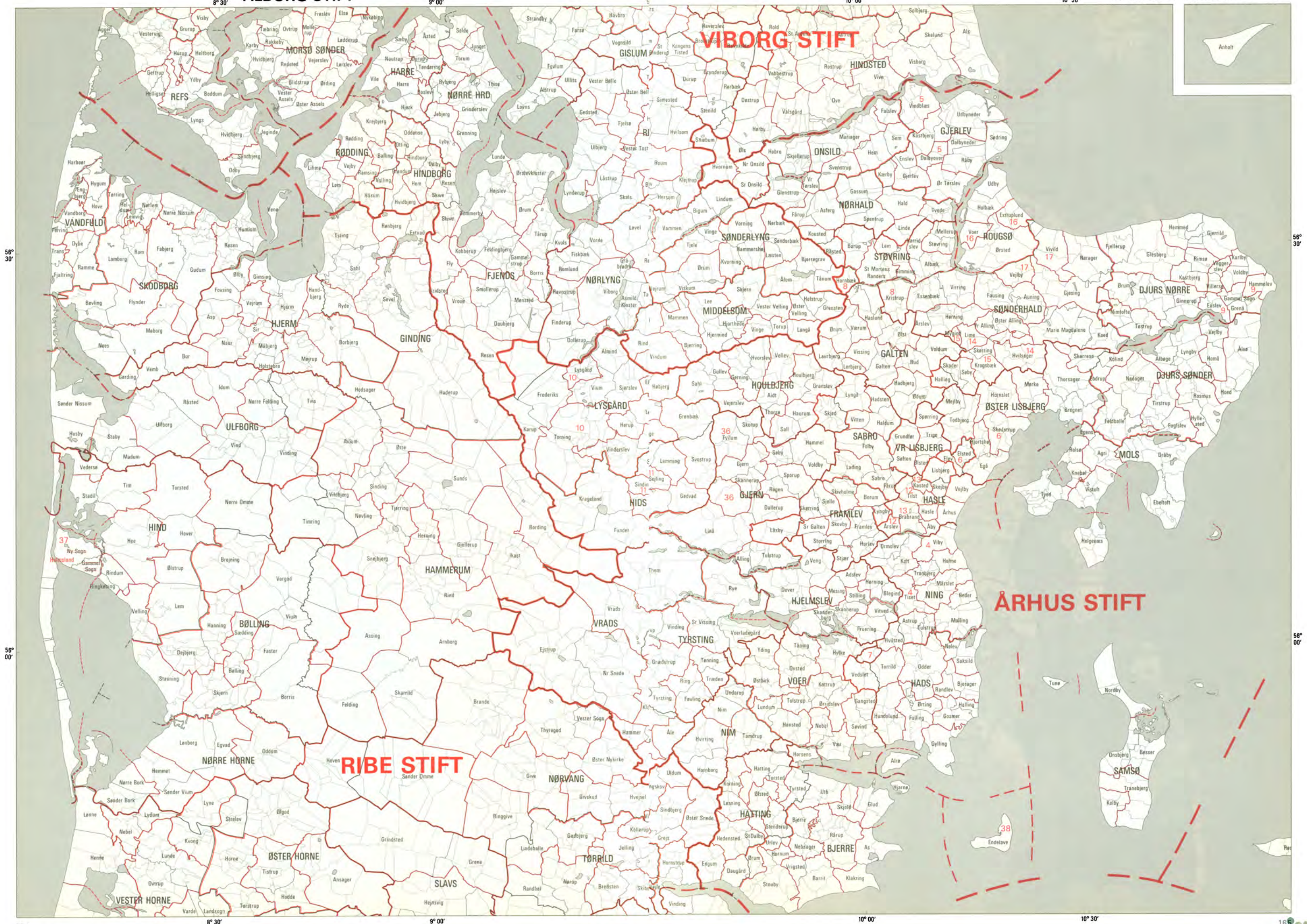

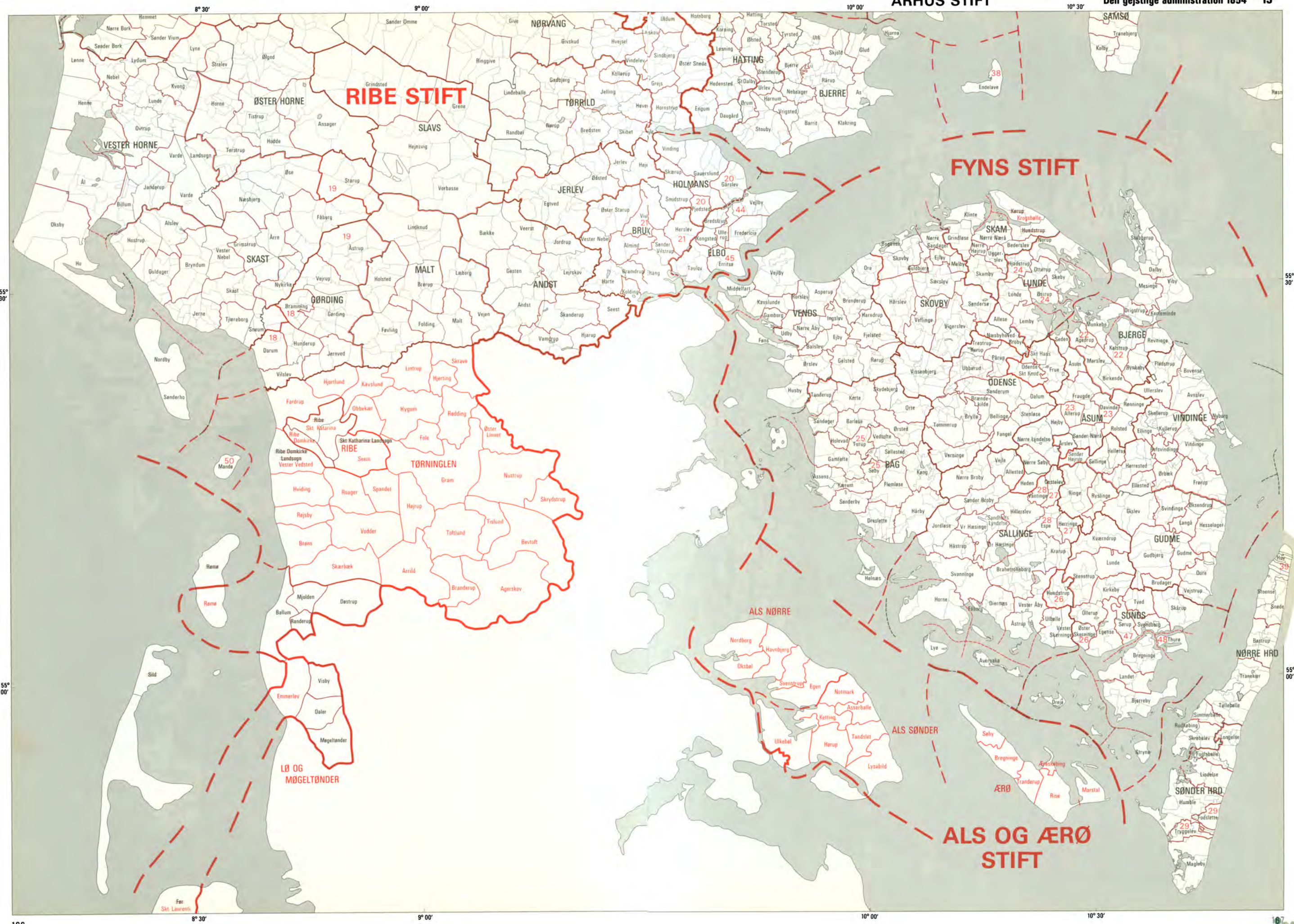
Den gejstlige administration 1854

Kortgrundlag 1::320000 1820

- Stifter
- Pastorater
- - - Provstier
- 3 Noter

SJÆLLANDS STIFT

(SJÆLLANDS STIFT)

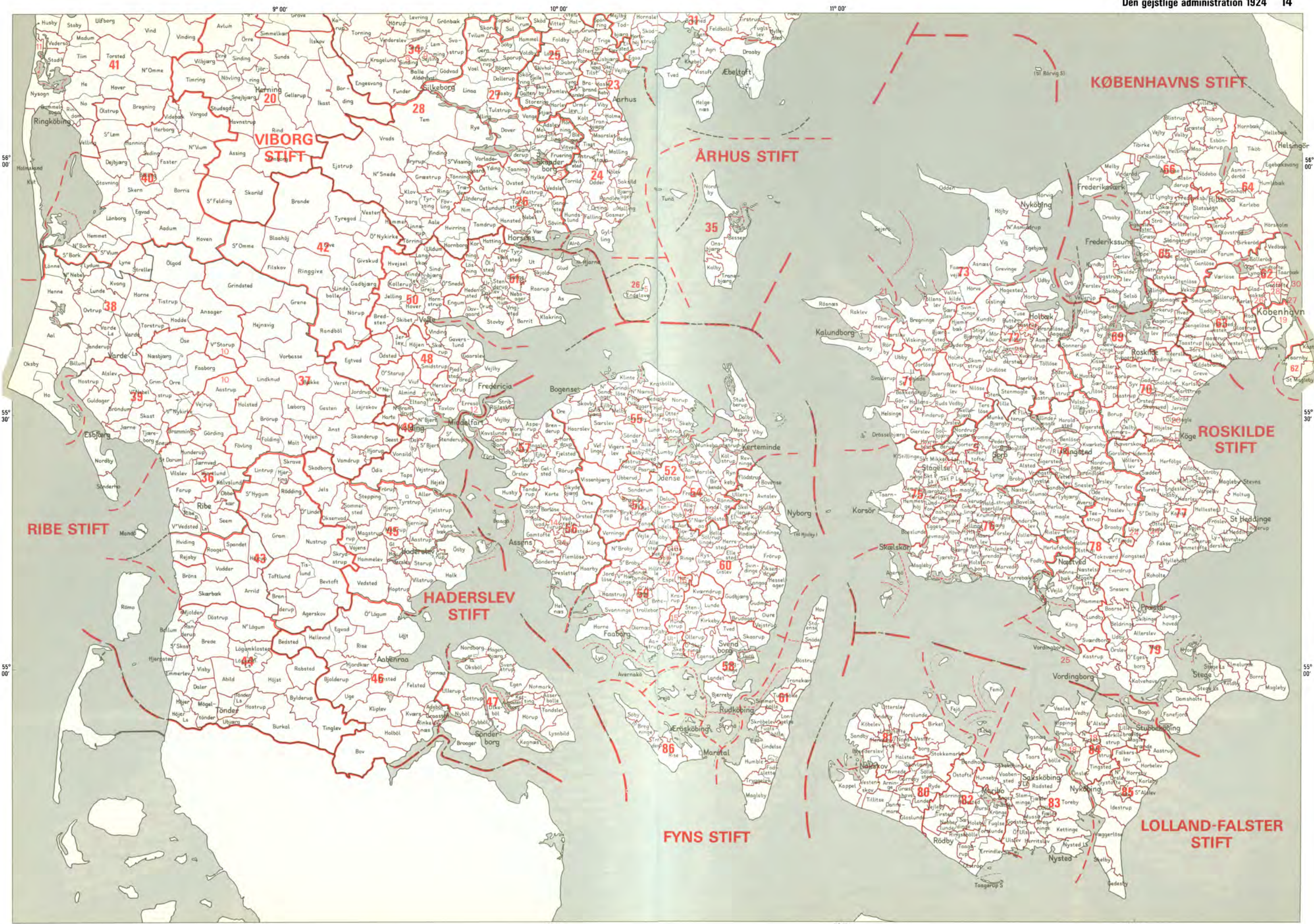
LOLLAND-FALSTER STIFT

Den gejstlige administration 1924

Kortgrundlag 1: 500 000, 1938

- Stifter
- Provstier
- Pastorater
- 57 Provstinumre
- 3 Noter

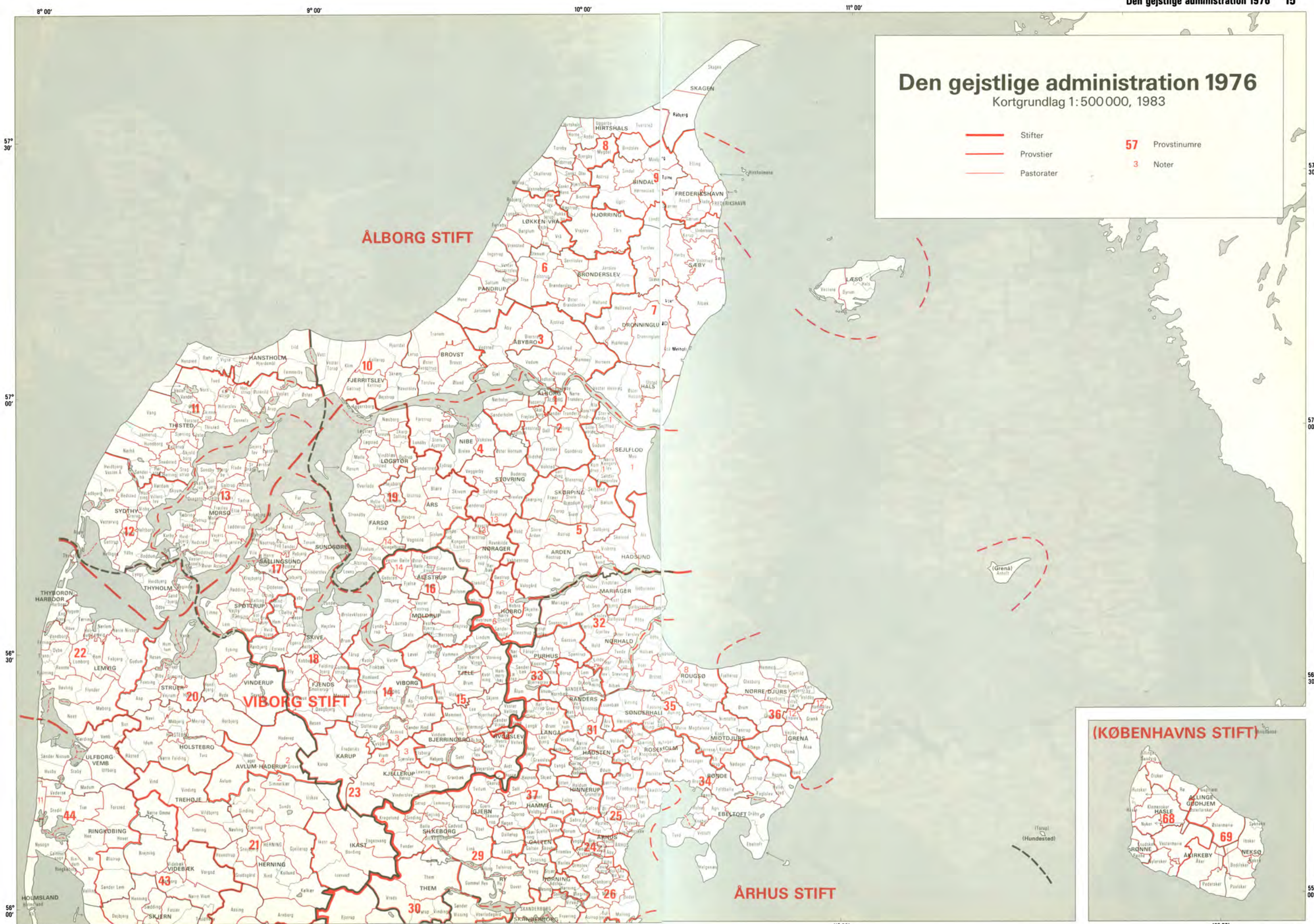

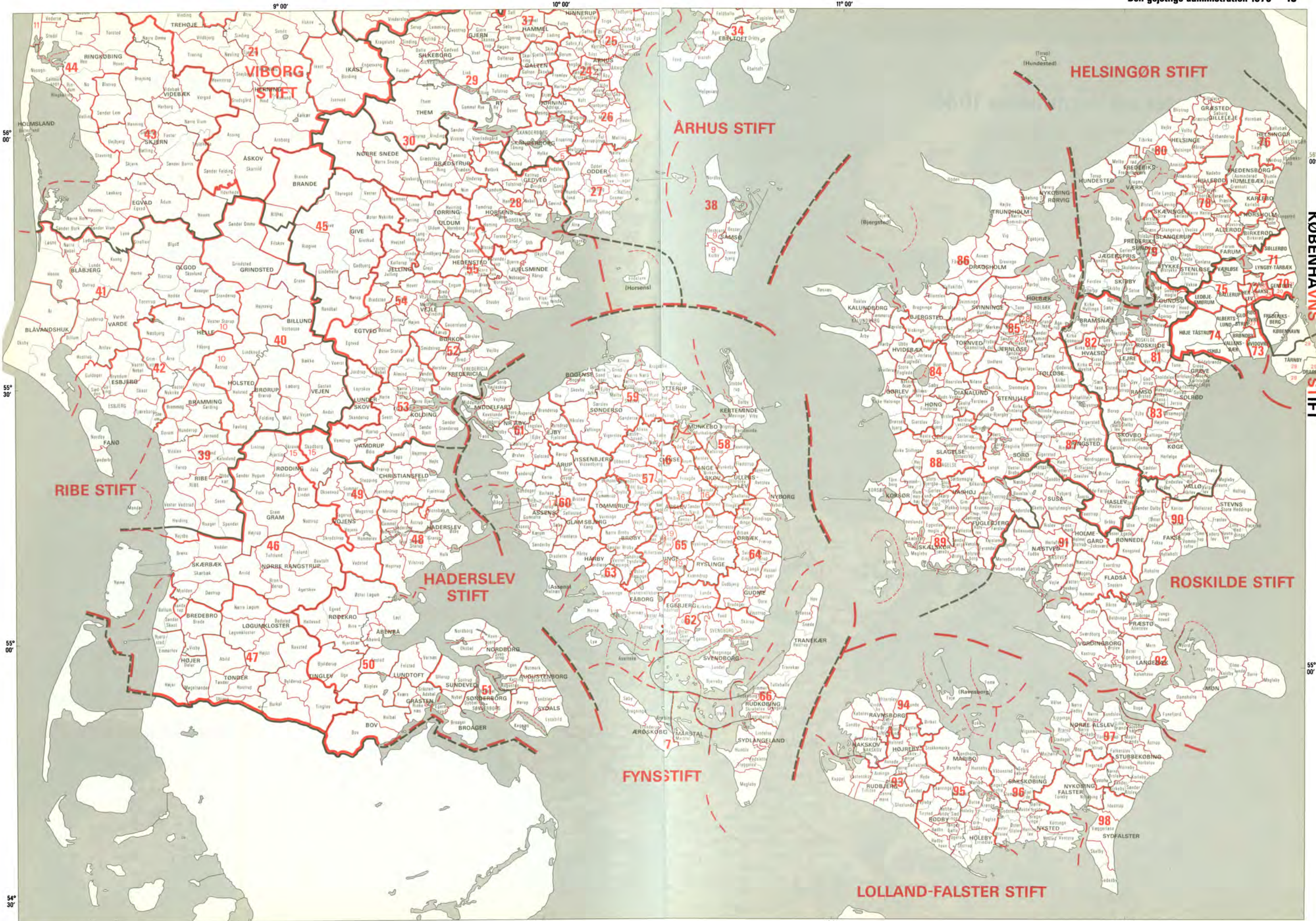

Den gejstlige administration 1976

Kortgrundlag 1:500 000, 1983

- Stifter
- Provstier
- Pastorater
- 57 Provstinumre
- 3 Noter

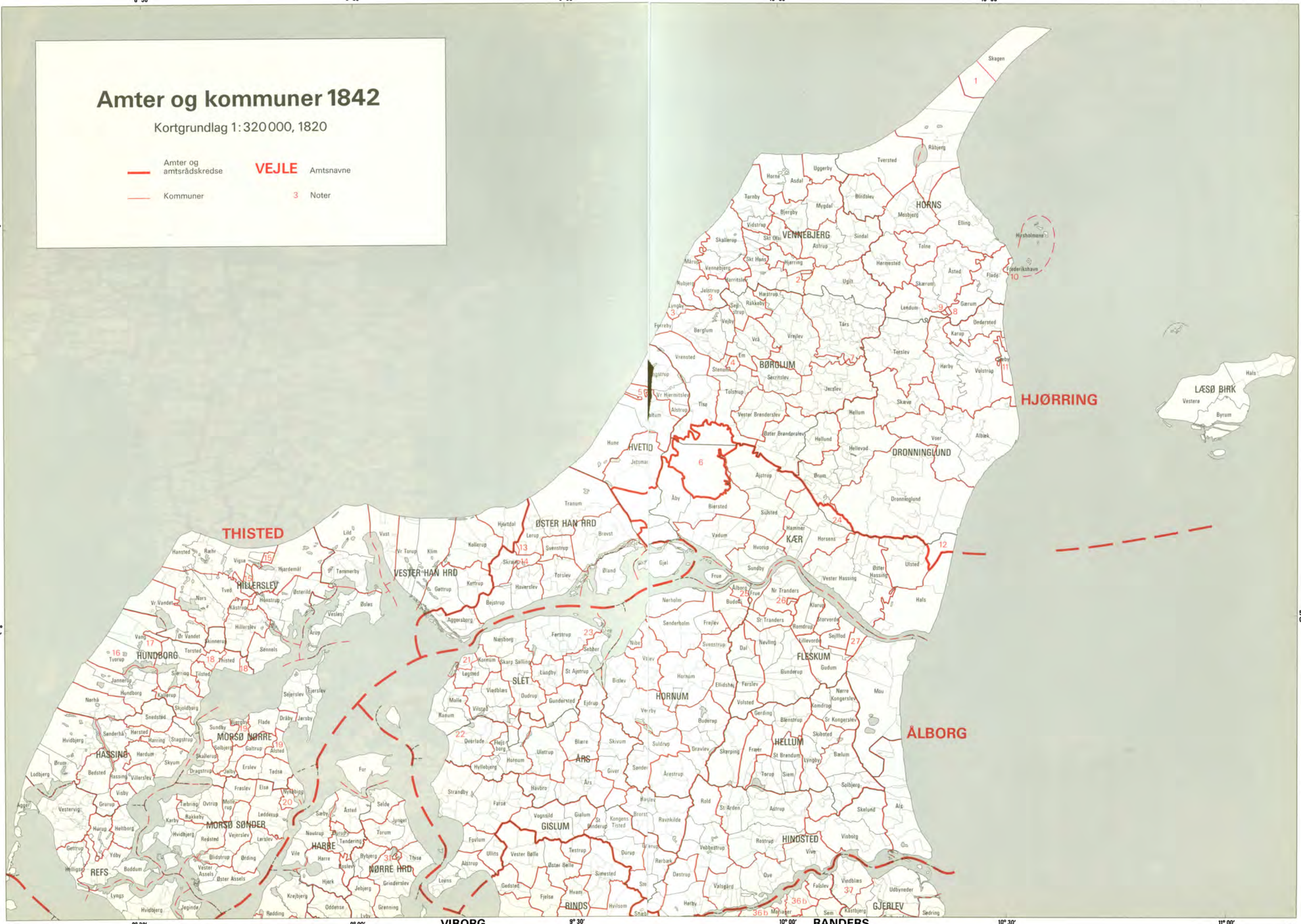

Amter og kommuner 1842

Kortgrundlag 1:320 000, 1820

- Amter og amtsråds kredse VEJLE Amtsnavne
- Kommuner 3 Noter

57° 30'

57° 30'

57° 00'

57° 00'

178

179

Amter og kommuner 1938

Kortgrundlag 1:500 000, 1938

- Amter og amtsråds kredse
- Kommuner
- VEJLE** Amtsnavne
- 3** Noter

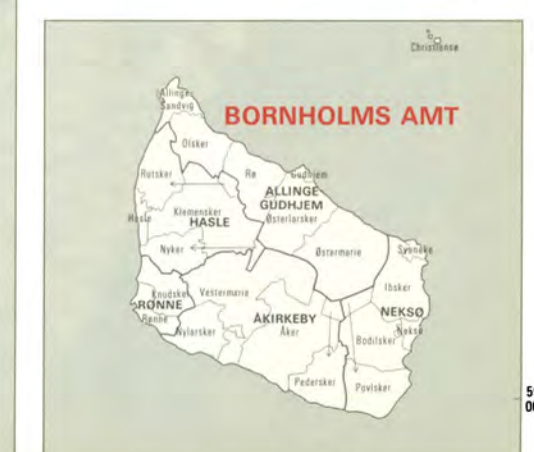
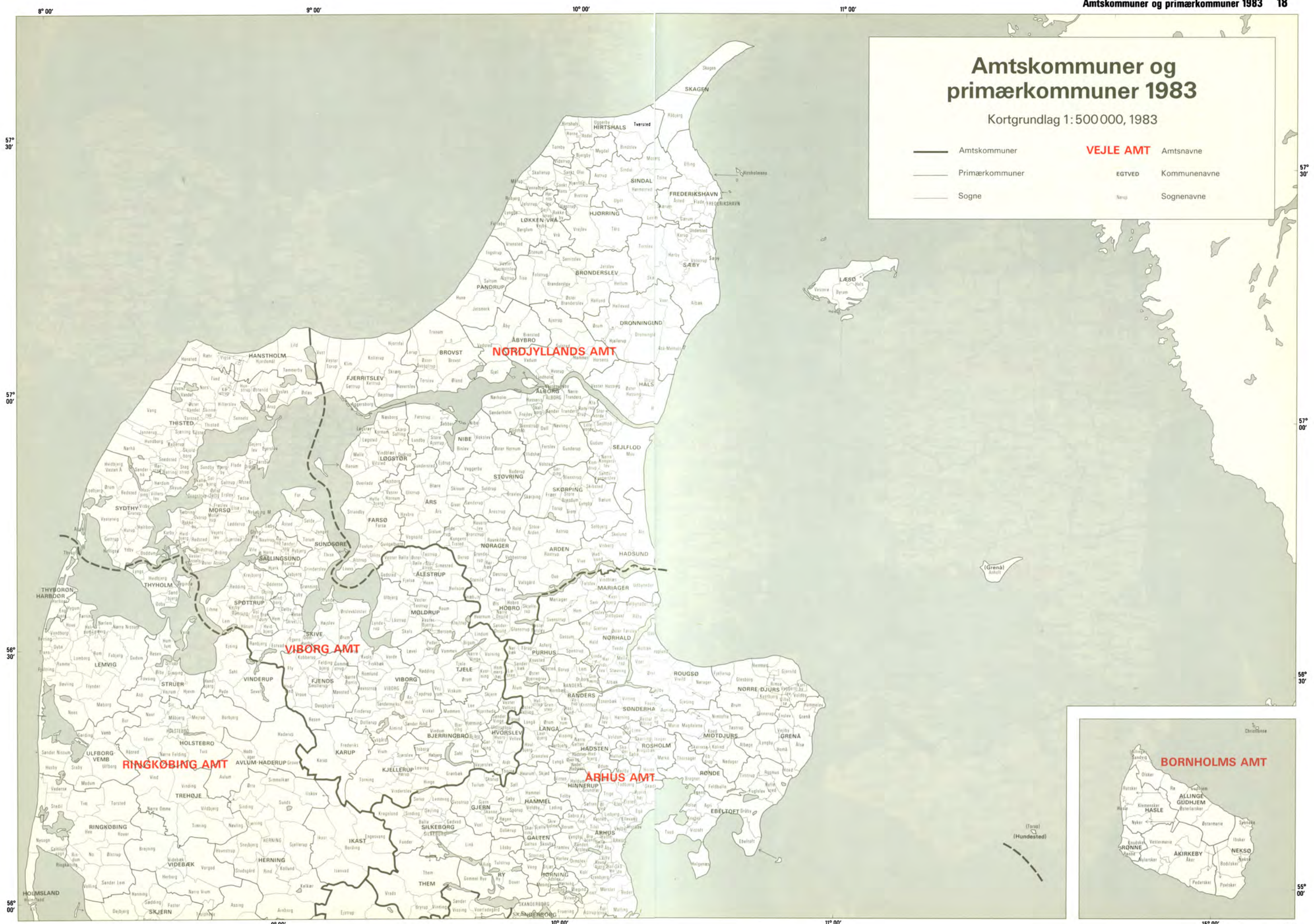

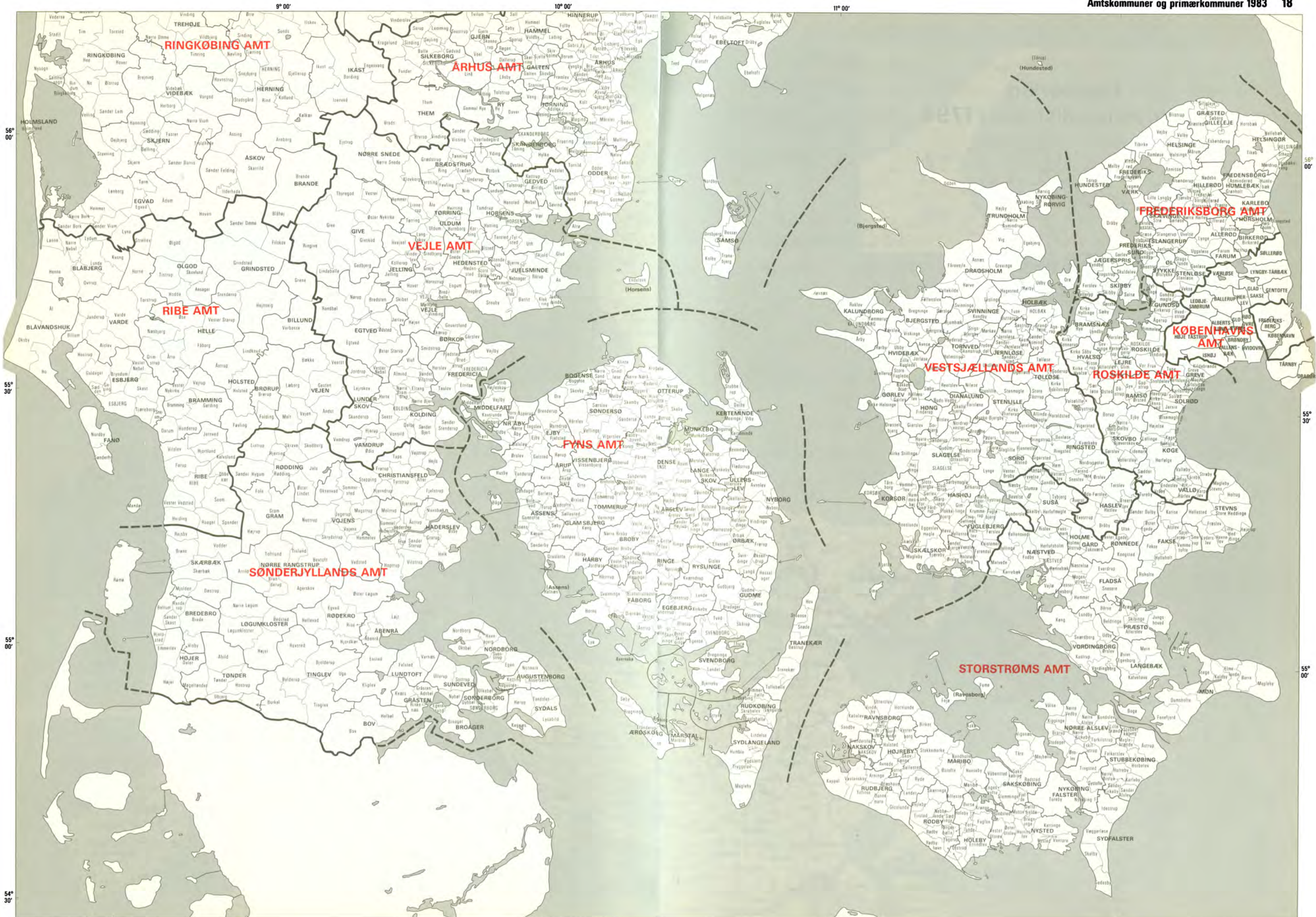

Amtskommuner og primærkommuner 1983

Kortgrundlag 1:500 000, 1983

- Amtskommuner
 - Primærkommuner
 - Sogne
VEJLE AMT	Amtsnavne
EGTVED	Kommunenavne
Norup	Sognenavne

Lægder og udskrivningsdistrikter 1794

Kortgrundlag 1:320000, 1820

- Udskrivningsdistrikter
- - - Lægdsgrænser i de tilfælde, hvor lægdet ikke er identisk med sognet
- 3 Noter

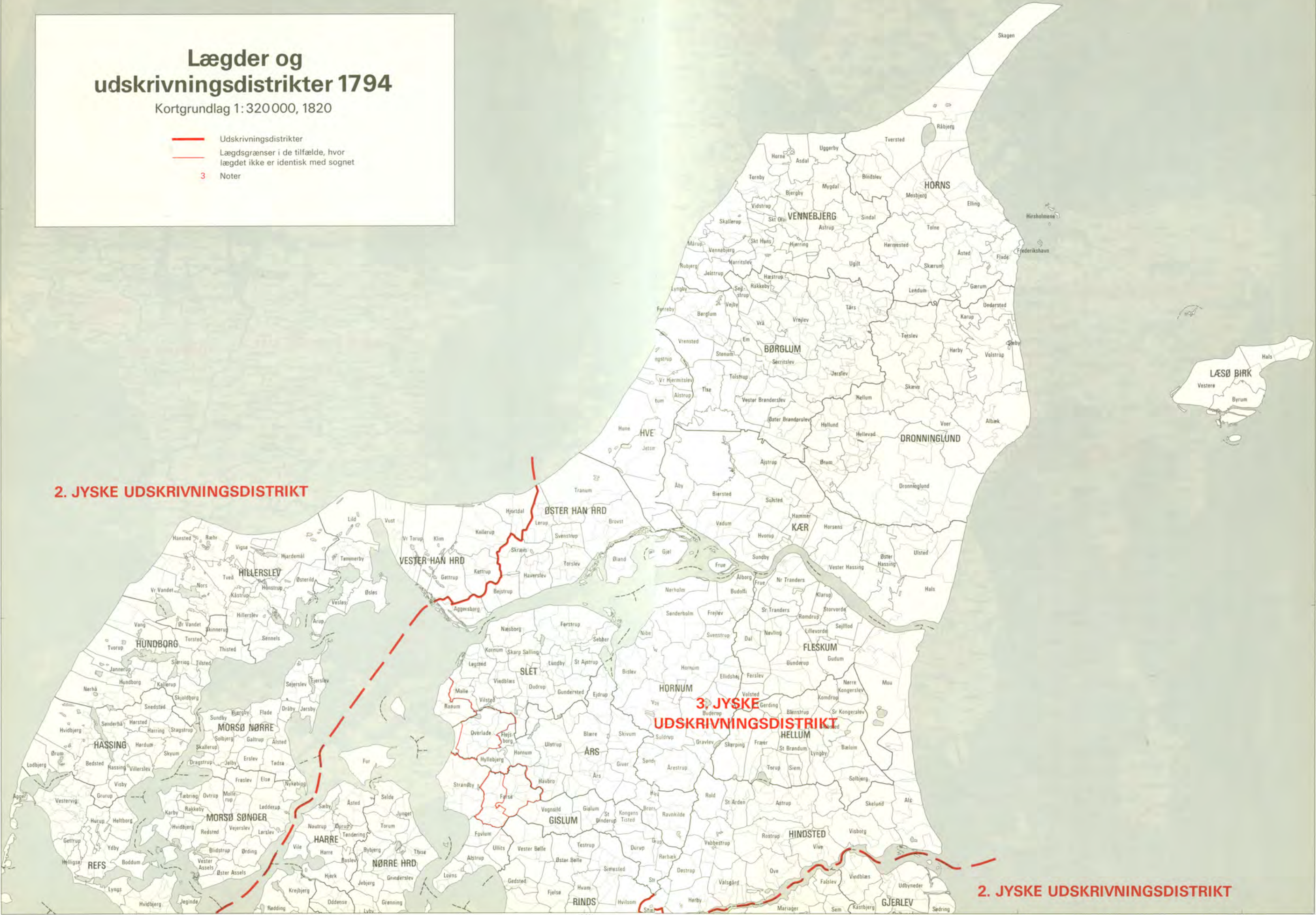
57° 30'

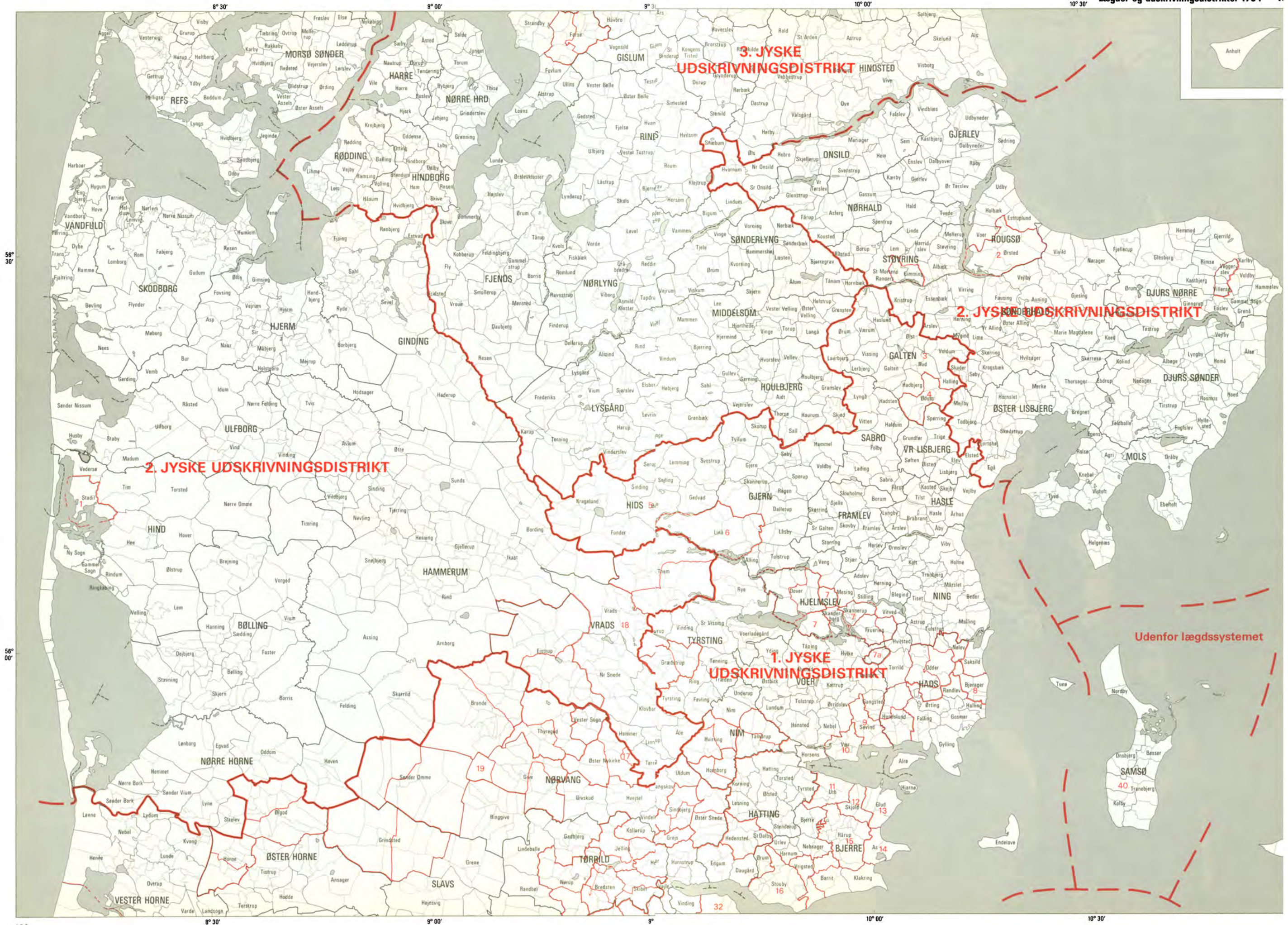
57° 30'

2. JYSKE UDSKRIVNINGSDISTRIKT

3. JYSKE UDSKRIVNINGSDISTRIKT

2. JYSKE UDSKRIVNINGSDISTRIKT

1. SJÆLLANDSKE UDSKRIVNINGSDISTRIKT

2. SJÆLLANDSKE UDSKRIVNINGSDISTRIKT

FYNS UDSKRIVNINGSDISTRIKT

Udenfor lægdsystemet

Lægder og udskrivningskredse 1870

Kortgrundlag 1:320 000, 1820

- Udskrivningskredse
- - - Lægdsgrænser i de tilfælde, hvor lægdet ikke er identisk med sognet
- 3** Noter

57° 30'

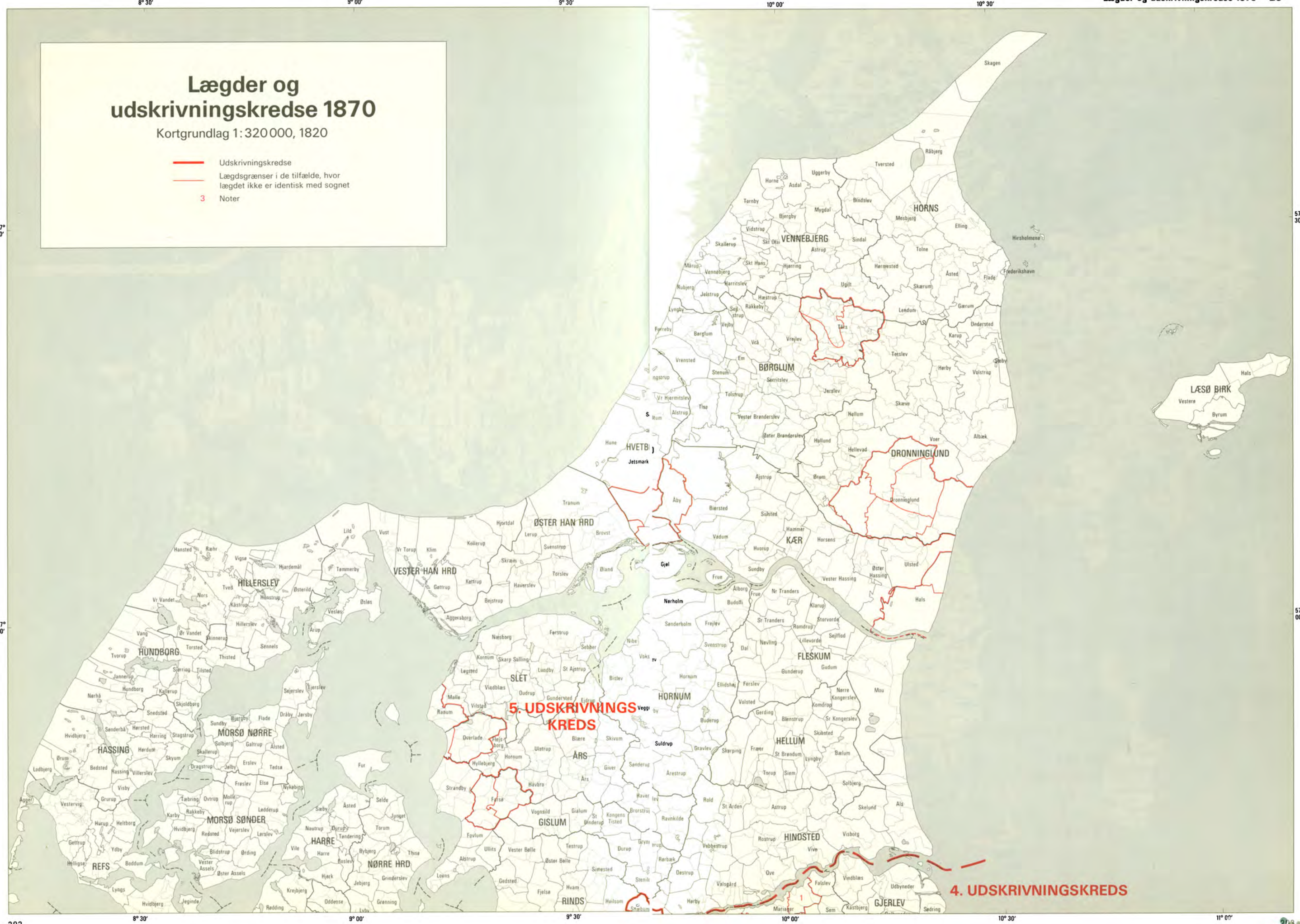
57° 30'

57° 00'

57° 00'

202

203

5. UDSKRIVNINGSKREDS

4. UDSKRIVNINGSKREDS

3. UDSKRIVNINGSKREDS

4. UDSKRIVNINGSKREDS

56° 30'

56° 00'

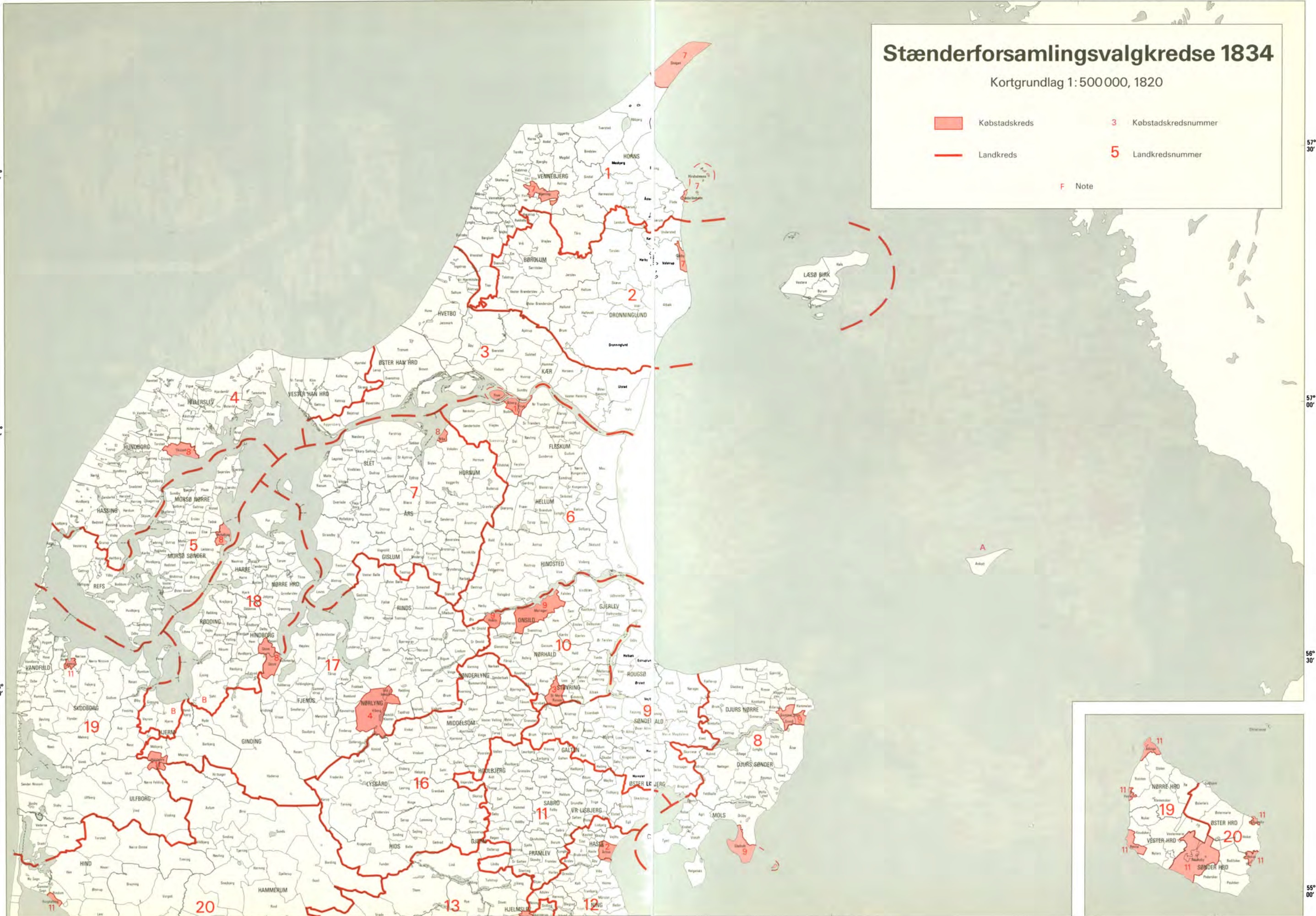

Stænderforsamlingsvalgkredse 1834

Kortgrundlag 1:500 000, 1820

- Købstadskreds
- Landkreds
- 3 Købstadskredsnummer
- 5 Landkredsnummer
- F Note

57° 30'

57° 00'

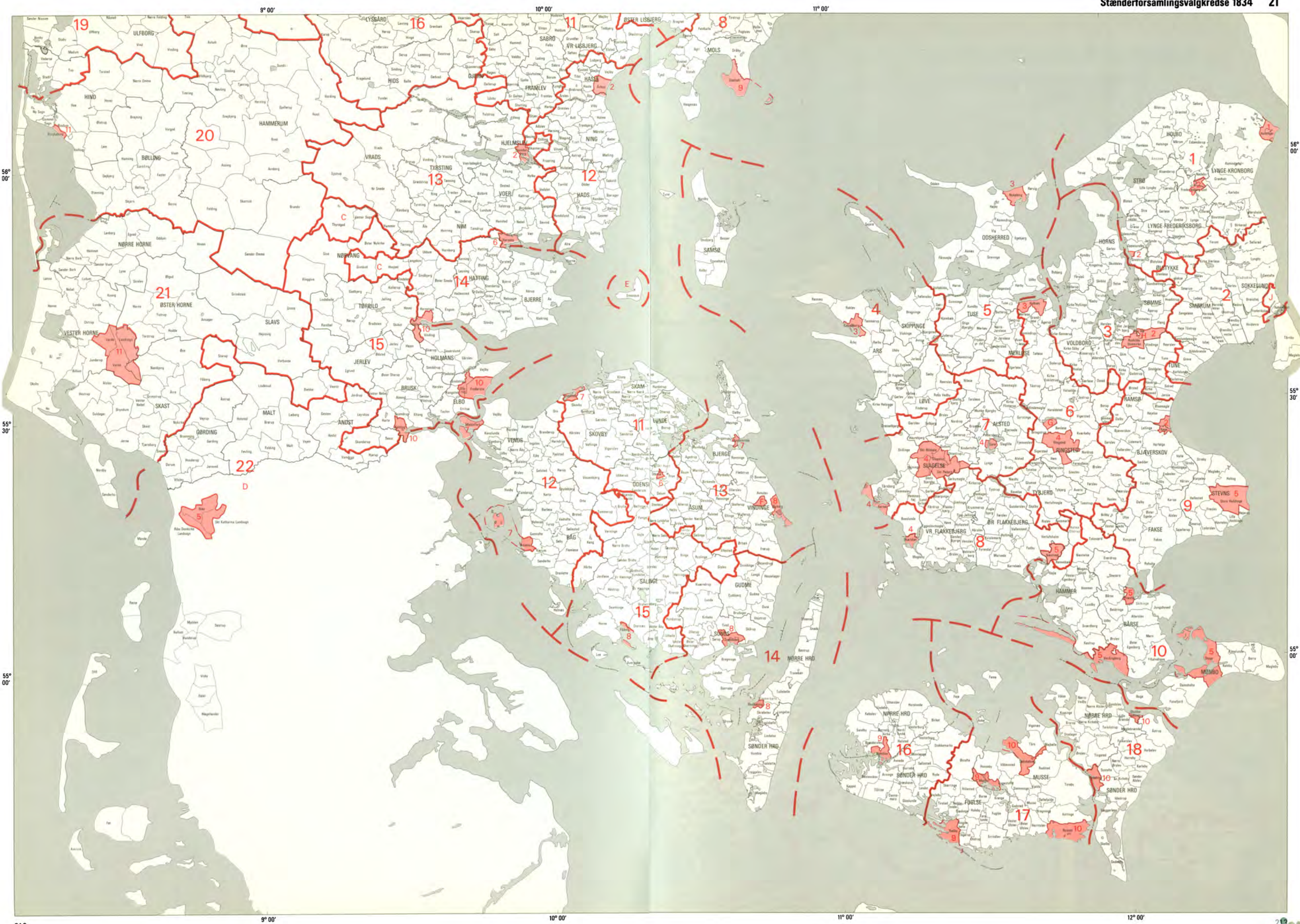
56° 30'

55° 00'

57° 30'

57° 00'

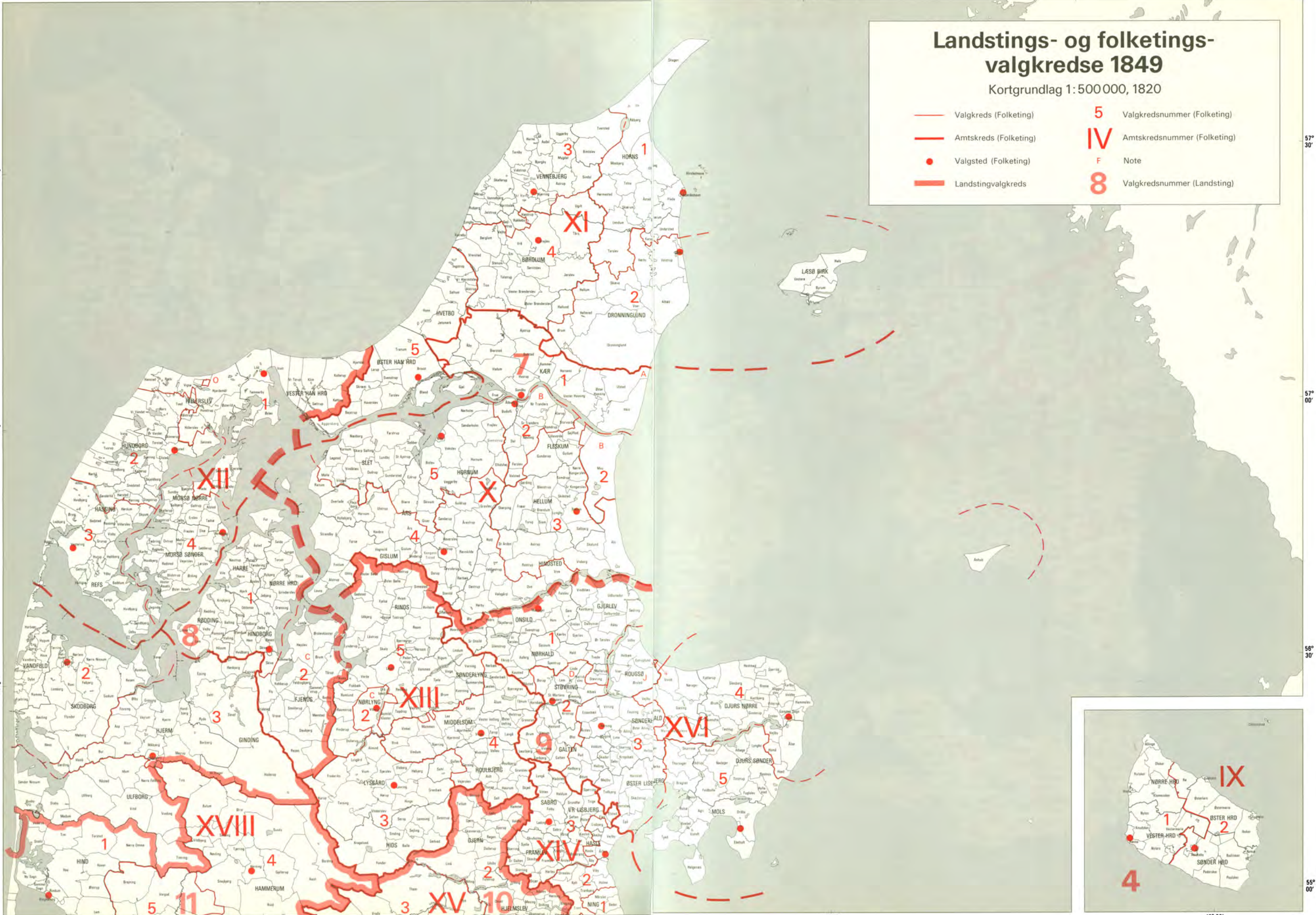
56° 30'

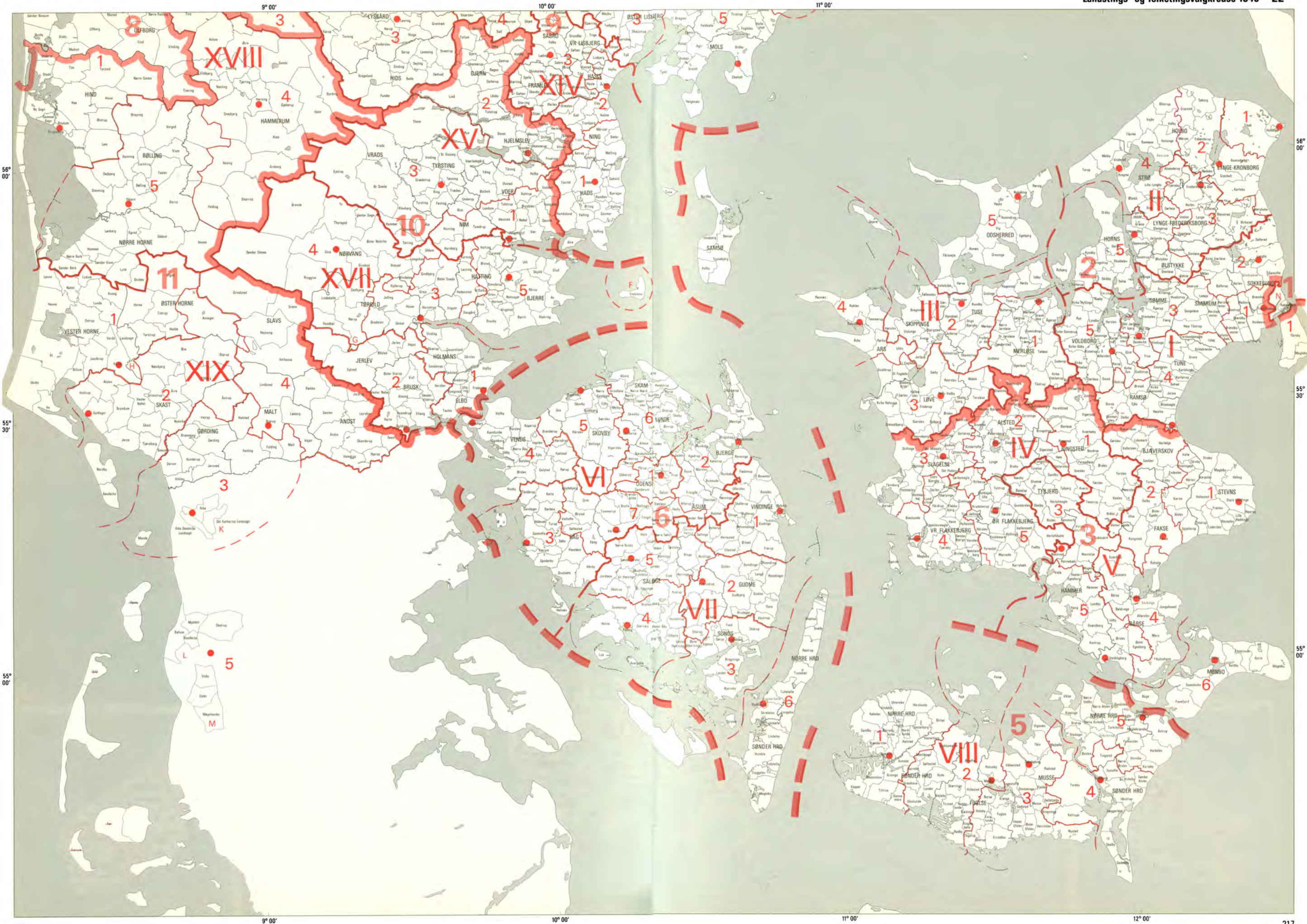

Landstings- og folketings- valgkredse 1849

Kortgrundlag 1:500 000, 1820

	Valgkreds (Folketing)	5	Valgkredsnummer (Folketing)
	Amtskreds (Folketing)	IV	Amtskredsnummer (Folketing)
	Valgsted (Folketing)	F	Note
	Landstingvalgkreds	8	Valgkredsnummer (Landsting)

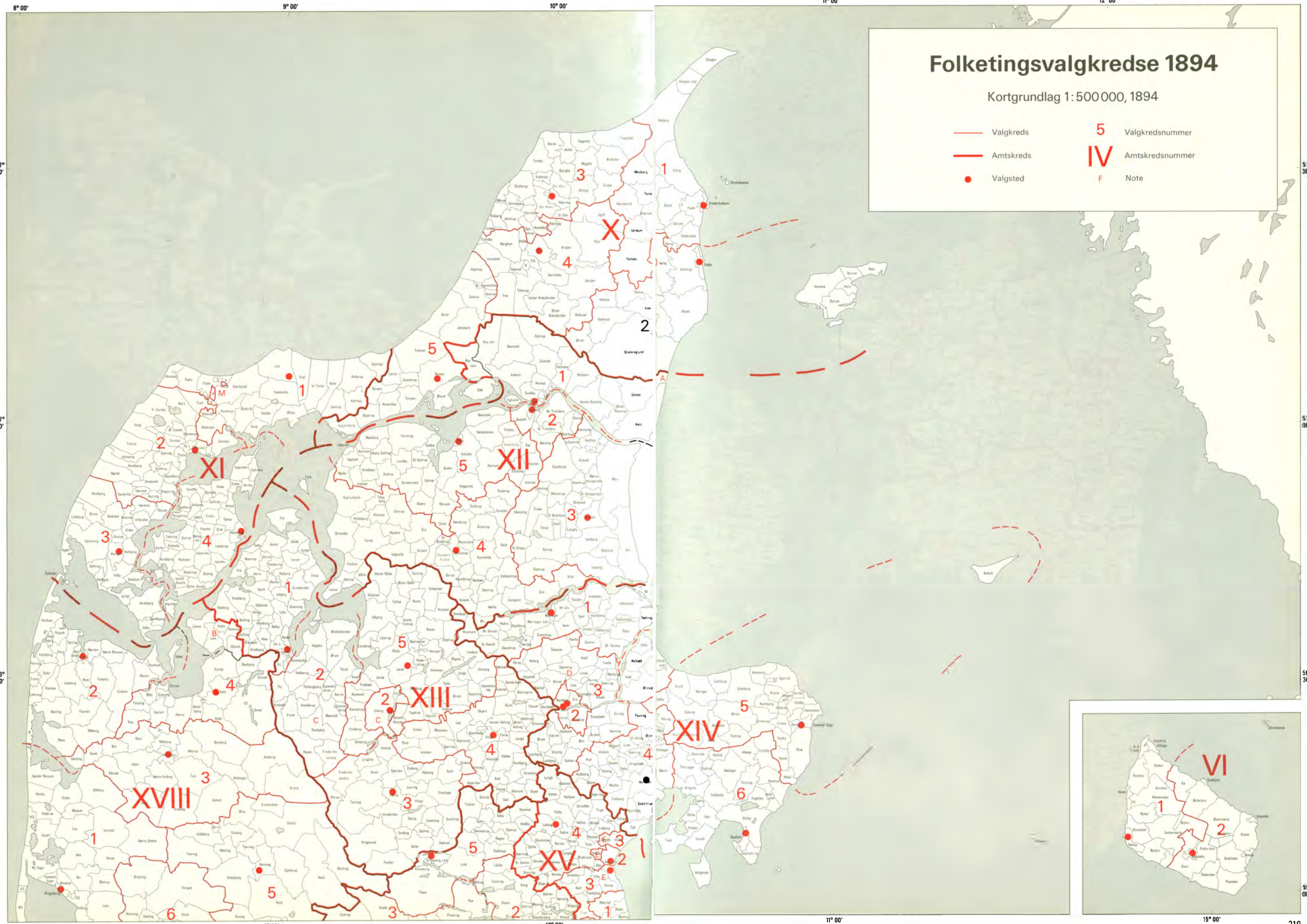

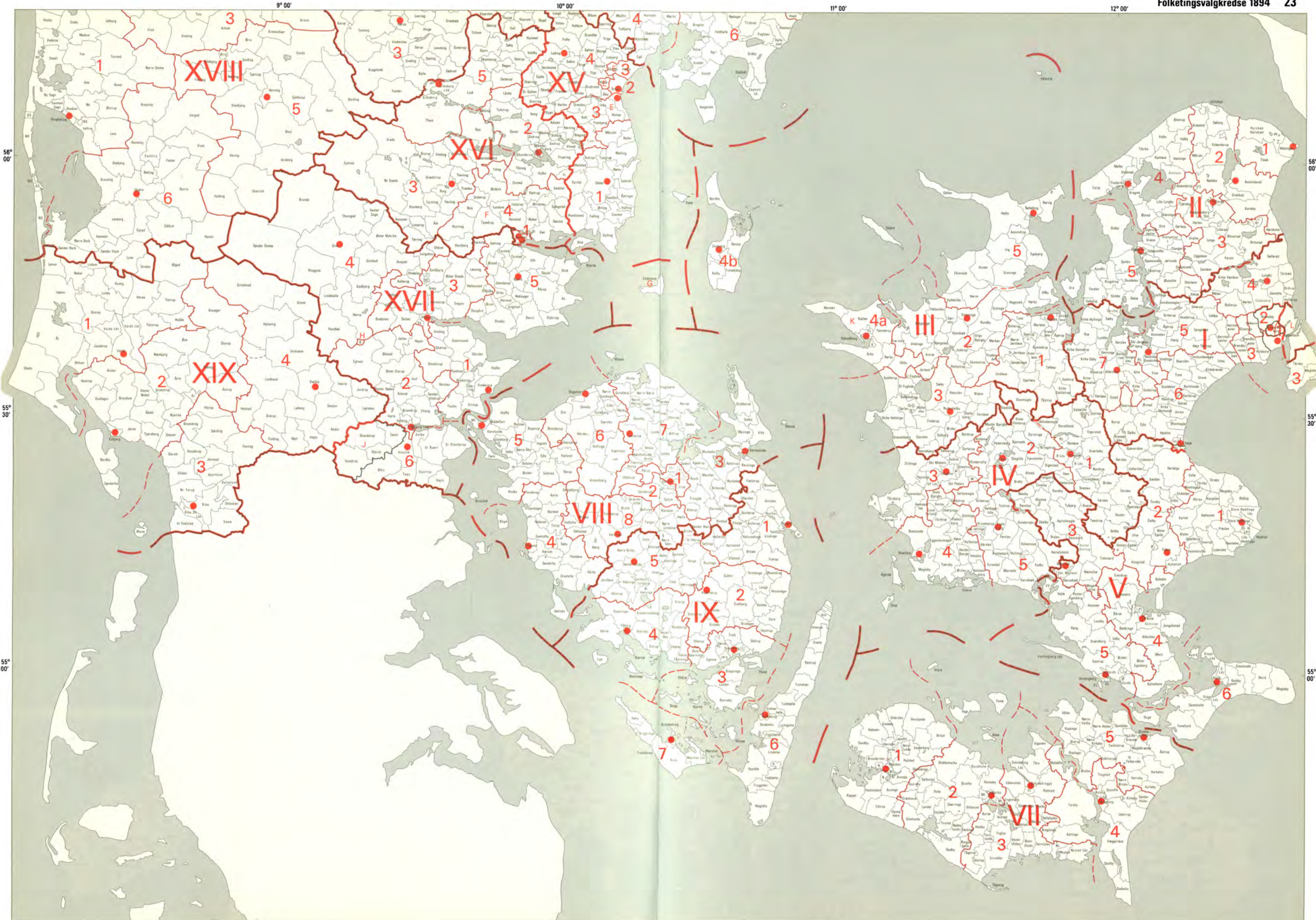

Folketingsvalgkredse 1894

Kortgrundlag 1:500 000, 1894

- Valgkreds
- Amtskreds
- Valgsted
- 5 Valgkredsnummer
- IV Amtskredsnummer
- F Note

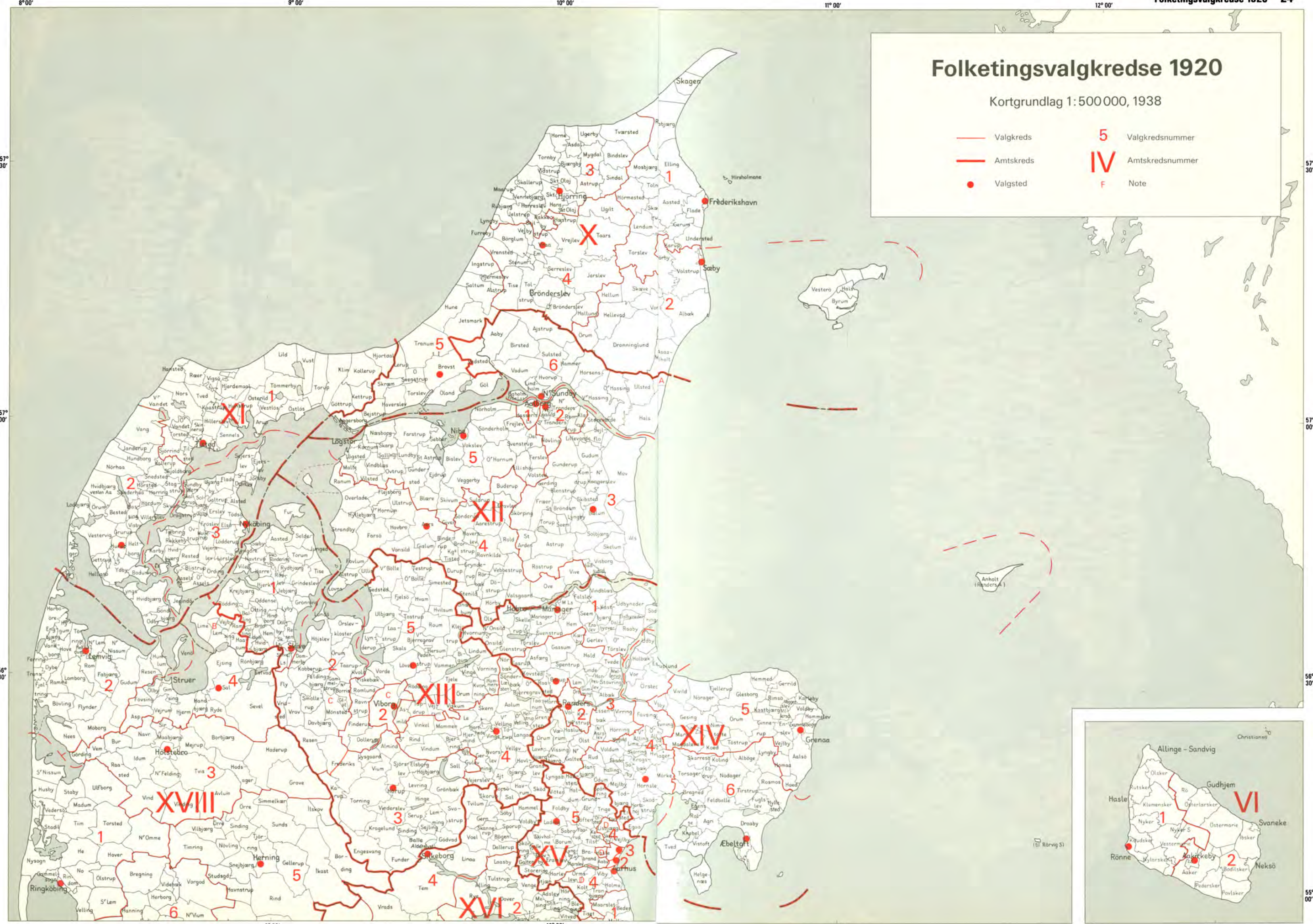

Folketingsvalgkredse 1920

Kortgrundlag 1:500 000, 1938

- Valgkreds
- Amtskreds
- Valgsted
- 5 Valgkredsnummer
- IV Amtskredsnummer
- F Note

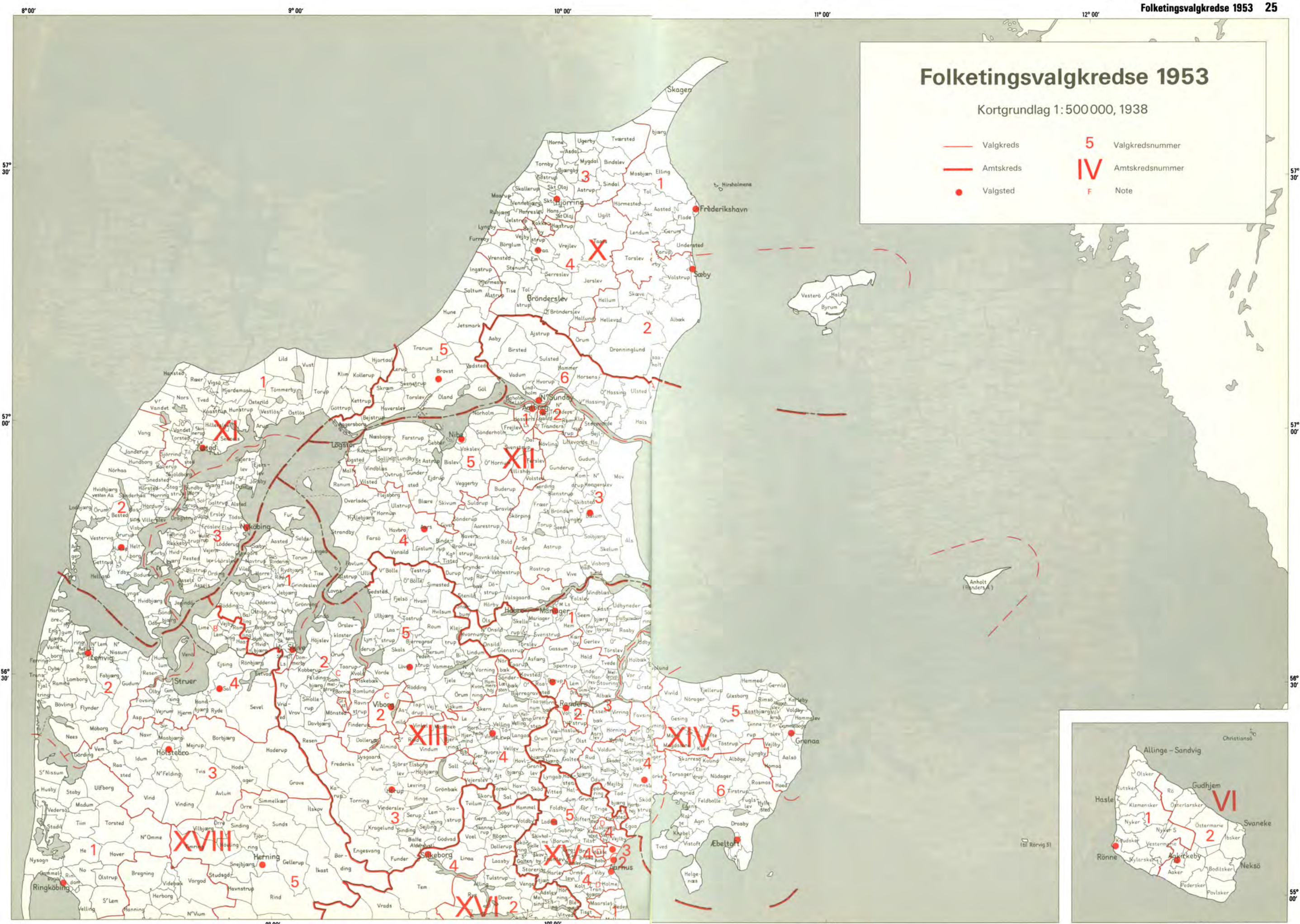

Folketingsvalgkredse 1953

Kortgrundlag 1:500 000, 1938

- Valgkreds
- Amtskreds
- Valgsted
- 5** Valgkredsnummer
- IV** Amtskredsnummer
- F** Note

Folketingsvalgkredse 1972

Kortgrundlag 1:500000, 1983

- Valgkreds
- Amtskreds
- Valgsted
- 5 Valgkredsnummer
- IV Amtskredsnummer
- F Note

